

Montreālas Latviešu
Biedrības

ZIŅOTĀJS

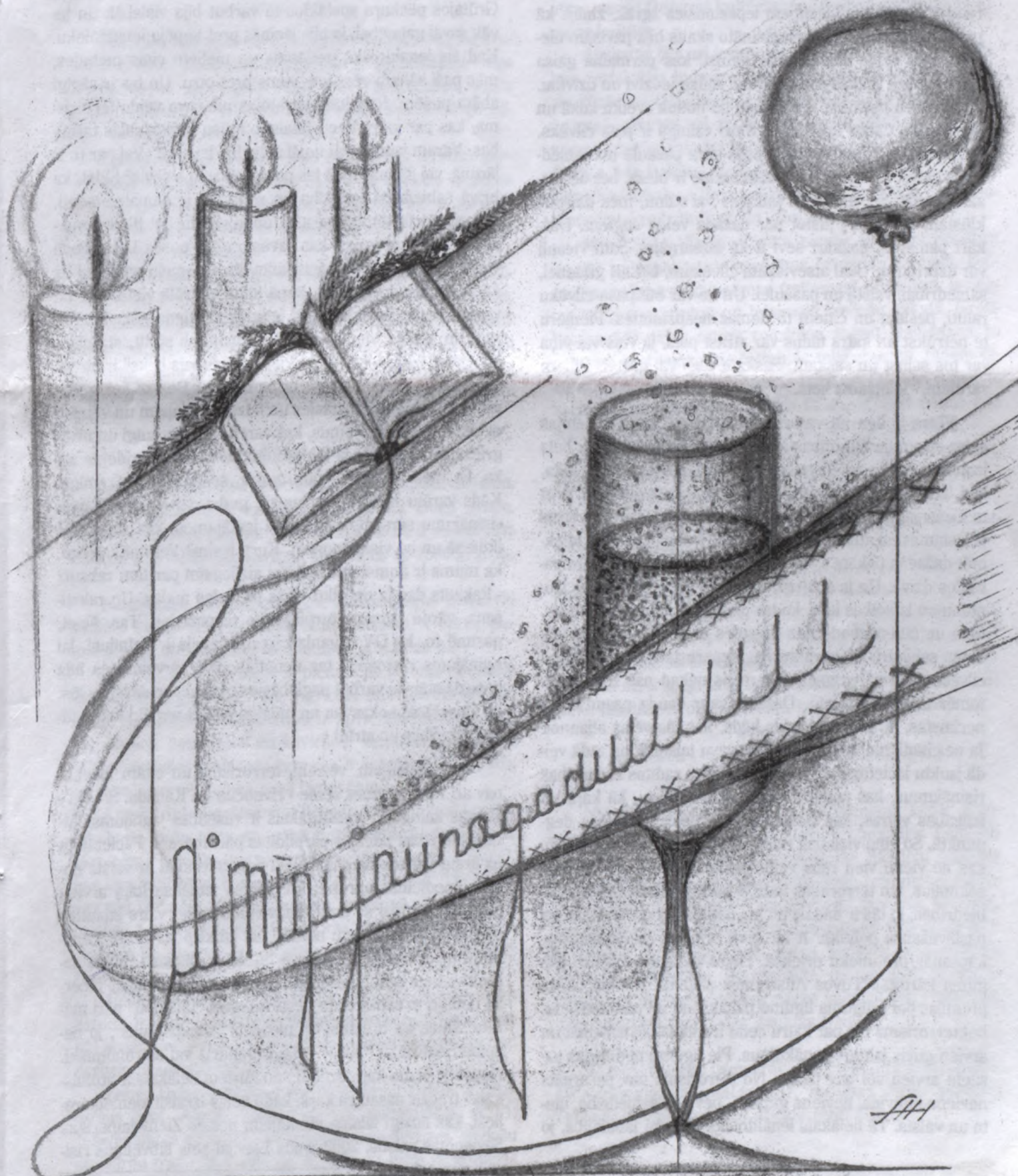
ISSN 0227 - 2423

2003. GADA JANVĀRIS

MONTREALA, KVEBEKĀ

54. GADA GĀJUMS

NR.1. (646.)

AH

VIESUĻI UN VĒTRAS

Viesulim piltuvveidīgi skarot zemi, virpuļojošais vējš dabā atnes lielus zaudējumus. Tā spēks ir milzīgs un ir vairāk kā bistami atrasties tā ceļā. Ka viesuļvētras ir pārstaigājušas zemes lodi agrāk, par to šaubu nav. Par tām liecina dažādas zīmes un vēsturiski atklājumi. Šodien meteorologi var parēgot šādu vētru izveidošanos un bridināt par to tuvošanos. Evakuācija vai mūkšana no pieskaršanās vietas, ļauj vismaz daļai no apdraudētiem paglābt savas dzīvības un pēc pilnīgas iedzīves pazaudēšanas visu sākt atkal no gala. Zaudētājiem talkā nāk valsts un varenākos iznīcības gadījumos - pat visa pasaule. Diemžēl, visu varenais cilvēks viesuļus novērst vēl nespēj, jo to radišanā darbojas dažādi dabas spēki, kuņus vēl nespējam pārvaldīt. Tā šāds viesulis šī gada sākumā pārskrēja Salomonu salas. Pirmie ziņojumi liecināja par milzīgu postažu un gandrīz visu iedzīvotāju nāvi. Mazliet vēlāk istenība tomēr izrādījās citādāka - vietējie salas iedzīvotāji, kas, acimredzot, ar šādiem viesuļiem iepazinušies agrāk, zināja kā paglābt savas dzīvības! Nogalināto skaits bija pavisam niecīgs. Cita veida viesuli rada uguns, kas pārmaina gaisa temperatūru un kas pats apdraud mūsu iedzīvi un dzīvību. Te piemēru netrūkst. Un parasti tie notiek svētku laikā un neparastos dabas apstākļos. Bieži vainīgs ir pats cilvēks. Pavisam cita veida viesuļi plosās gara pasaulē un sabiedriskā dzīvē. Ar tiem mums saskarsme ir bieža, bet ne mazāk skarba. Še, meklējot vainīgos vai vainu, mēs dažkārt kļūstam nežēligi, kļūstot par dažāda veida soģiem. Dažkārt pamatoti, dažkārt sevi it kā aizsargājot. Šādi viesuļi var uzbrukt ne tikai atsevišķam cilvēkam, bet arī ģimenei, sabiedrībai, valstij un pasaulei. Un tie var būt pašu cilvēku radīti, pašiem un citiem to nemaz neapzinoties. Piemēru te netrūkst un katrs tādus var atrast pats, ja viņš vai viņa var tos sajust un saskatīt. Saskatīt tieši vai garīgi. Citiem vārdiem, - stiepjama lieta.

Vētra ir ilga un varena vēja plūsma, kas pārvietoja gaisa straumju likumības ietvaros. Tai varbūt nav tik liela iznīcības spēka kā viesulim, atkarībā no vietas un laika, kad tā notiek. Uz to var daudz labāk sagatavoties un pret to aizsargāties. Tai nav momenta raksturs. Tomēr vētras ir bistamas un atnes negaidītus zaudējumus, kas var ietekmēt dažādās pakāpēs. Arī indivīda, ģimenes, valsts un pasaules dzīvē. Un ja sabiedriskā vētra ir piesātināta ar ļaunumu un iznīcības kāri, kādas piemita Staļinam, Hitleram, Mao un citiem modernās pasaules tirraniem, tiek pārveidotas sabiedriskās struktūras. Neparastais šeit ir tas, ka cilvēcē šādu vētru gadu tūksrošos nekad nav trūcis. Un tomēr tās nāk un iet... Dažkārt skar daudz paaudžu un nerimstas, jo arvien atrodas kāds, kas tās vēlas atjaunot. Ja ne citādi, tad lai pastāvētu uz savu taisnību un tādā veidā jauktu iecietības un izpratnes veidos radītos sadarbības risinājumus, kas prasa mazāk cilvēku upuru, kā kaŗa un iznīcības vētras, kas nokļuvušas šodienas pasaules degpunktā. Šo ciņu vislabāk raksturo akcija pret teroristiem, kas ne vienu vien reizi veido jaunus teroristus un tiem sekotājus. Un terorisms lauztīn laužās demokratiskās sabiedrībās, jo tās ir dadzis un ienaidnieks tā darbošanās un pastāvēšanas politikā. It kā savu principu uzdošana, piekāpšanās pretinieku priekšā. Pirms nedaudz gadiem izlīguma kārtotāji Tuvos Austrumos saņēma Nobela miera prēmijas par izlīguma līgumu panākšanu un parakstīšanu, bet terorisms tos par katru cenu ir mēģinājis iznīcināt un arvien guvis jaunus panākumus. Pie līgumu pildīšanas pasaule arvien vēl nav tikusi. No terorisma nav pasargāts neviens indivīds, neviena ģimene, neviena sabiedrība, tauta un valsts. Tā lielākais ienaidnieks ir ļaužu labklājība, jo

tā ved uz labāku sadzīvi un saticību, labākiem sadzīves panākumiem.

Jaunajā gadā viesuļu, vētru un terorisma netrūks mūsu vidū. Tas gan nesatricinās visu pasauli. Mūsu pašu sadzīvē visas šīs lietas tomēr varētu atstāt nevēlamas sekas. Satraucošais varbūt ir tas, ka mēs nespējam no šādām sadursmēm izmukt, dažkārt tās pat vecinām. Palīgā ņemam pat atsaukšanos uz vienotību un Latviju kā valsti. Še sava veida piemērs, kas tomēr nevar palikt nepieminēts, ir nemitīgās vētras mūsu Daugavas Vanagu saimē. Ļaudis, kas pāri laiduši kaŗa vētras, kas zaudējuši tik daudz ciņu biedru, nespēj ieturēt iecietības un respekta grožos savus locekļus. Tik daudz asu vārdu un dažādu pozīciju sen nav valdījušas šajā savā veidā cēlākā un globāli veidotajā pasākumā. Varbūt derētu atcerēties mūsu tagadējās prezidentes vārdus - Rīga un Latvija vēl nav gatava un nekad nebūs. Šai gatavībai varam tikai tuvojies, grūti strādājot. Vai tā tas nav ar Daugavas Vanagu organizāciju? Grūtajos pēckaŗa apstākļos tā varbūt bija vislabāk un tuvāk savai gatavībai, jo bija jācinās pret kopēju ienaidnieku. Kad šis ienaidnieks paslēpies un pielieto citas metodes, mēs paši sākam vērsties viens pret otru. Un tas ir sāpīgi abām pusēm. Rezultātā ķeramies pie sava veida terorisma, kas par katru cenu attaisno mūsu individuālās taisnības. Varam jautāt - vai no šī stāvokļa ir izeja? Vai par to ir jārunā, vai jāklusē? Vai tas pazudis pats no sevis? Šķiet, ka brīvā sabiedrībā iecietība un respekts ir pamatelementi, kuņus nedrīkstētu pamest. Atbilde varētu būt tikai viena - jāmeklē kompromiss, kas savestu abas puses kopā vienā vienībā. Varbūt ir pienācis laiks, ka abu pušu pārstāvji uz kādu nedēļu ir jāpulcina kopā kādā neitrālā vietā, kur tie varētu savas domstarpības iztirzāt no viena gala līdz otram un panākt vienošanos, ko apņemtos pildīt, strādājot kopējai mērķim - Latvijai! Šķiet, ka "jaunais laiks" ir pienācis arī Daugavas Vanagu organizācijai. Bez tā apkaŗošānās savā starpā neapstāsies un līdzīgi viesuļiem un vētrām nesīs jaunus zaudējumus, kas varētu būt nozīmīgi un neatgriežami. Būtu žēl, ja tas tā notiktu. Mūsu prezidente saka, ka mēs kā tauta esam gudra, spējīga un veiksmīga. Kāds varētu iebilst - bet ne tik gudri, lai atrastu kopēju risinājumu sarežģītos sadzīves jautājumos, kas skar mūs ikdienā un no visām pusēm. Kurp iesim? Vai noklusēsīm, ka mums ir domstarpības? Vai aizliegsim par tām rakstīt? - Rakstīti daudz un diktī visās pasaules malās. Un rakstīšana, vārdu izmaiņa turpinās un turpināsies. Tas, šķiet, nozīmē to, ka DV organizācija un Latvija ir pelnījusi, lai risinājums rastos. Ja tas nenotiks, DV pārveidosies līdz nepazīšanai vai varbūt paglābāsies tikai vēstures lappusēs, jo, kā sakām, nekas jau nu mūžīgs nav, it sevišķi laikmetīgas izdarības un strīdi.

Bez viesuļiem, vētrām, terorisma un citām likstām nav arī mūsu mītnes zeme - Kvebeka un Kanada. Šobrīd - ziemas kalngalā - visakūtākais ir veselības jautājums. Ātrās palīdzības nodaļas pārpildītas pāri mēram. Pacienti uz ārstu jāgaida dienām. Ārsti neapmierināti ar valsts nostāju medicīnas aprūpē. Medicīnas izmaksa kāpj arvien augstāk. Daudzi šo ārstēšanās veidu nevar vairs atļauties un palīdzība no citiem nenāk. Arī labklājības zemē ir trūkumi un nabadzība. Tā savā būtībā ir bistama, jo var izsaukt jaunu neapmierinātību ar pastāvošo iekārtu. Jācer, ka politiķi to sapratis un nestums savu "taisnību" pāri mēram. Šķiet, ka Kanadai arī pienācis "jaunais laiks", jo neapmierinātība ar "veco" pieaug gandrīz vai astronomiski. Nepalīdz jaunu kaŗu draudi, no kuņiem lielākais ir atomiskais - trešais pasaules kaŗš, kādu vēlas izraisīt ziemeļkorejieši, kas līdzīgi islama virzītājiem necieš Ziemeļamerikas Savienotās valstis. 2003. gads Latvijai sola labvēlīgus risi-

nājumus. Visai pārejai pasaulei, līdz ar to savu tiesu Latvijai, - negaidītus viesuļus, vētras un dažādu paveidu terorismu, kas viss kopā rada nedrošību un neizmērojamu baiļu izjūtu, kas apdraud cilvēci. Mums, latviešiem, ir tāds milināmais padoms: Prātīn, nāc mājās! Ja esam to aizmirsuši, varbūt, ka ir pienācis laiks to atkal atcerēties! □

Jānis Paliēps

"LATVJU DAINAS"

Komparatīvā metode indoeiropiešu mīto-poētikas pētīšanā

Maģistratūras tezes kopsavilkums

Mutiskā prezentācija augstāko studiju fakultātē

IEVADAM

Priekšvārds - Avant-Propos)

(tezes 1. lpp.)

Pēc tam, kad mītu un mitoloģijas studijas bija ieguvušas zinātnisku atzišanu, antropologi ir apmeklējuši visus zemes stūrņus un pētījuši visu, kaut visniecīgāko, ļaužu grupu kultūras, tā mēģinot atrast universālu kritēriju cilvēka domāšanas procesa definīcijai.

Tanī pašā laikā mazās baltu tautas, kas atrodas gandrīz pašā Eiropas ģeogrāfiskā centrā un kuņas ir saglabājušas senās indoeiropiešu kultūras saknes, nav ieguvušas vēsturnieku un valodnieku uzmanību. Kādi varētu būt iemesli šādai aizmirstībai?

Baltu tautas bija nepārtraukti, apspiestas no vācu imperijas, tad krievu ceru imperijām un Padomju Savienības. Šie totalitārie režīmi nebija ieinteresēti nopietni piedalīties jebkādos zinātniskos pētījumos, kas varētu atmodināt apspiesto tautu pašcieņu un tieksmi pēc brīvības. Vācu un krievu imperijas piekopa etnocīdu un genocīdu pret baltu tautām.

Tezes kopsavilkums

IEVADS: Latviešu valoda, kā viena no baltu valodām, pieder indoeiropiešu valodu kopienai. Kā ļaužu grupa, senlatviešu ciltis, nākdama no austrumiem, ir apmetušas Baltijas jūras dienvidaustrumu apgabalos ap 2500 g. p. m. ē..

Nedaudzas latviešu ciltis pie Baltijas jūras dzīvo vēl šodien. Pirmo reizi senbaltu ciltis, sauktas "Neuri", piemin grieķu vēsturnieks Herodots 5. g. s. p. m. ē..

Kā "Aistii" baltu ciltis ir pieminējis romiešu ceļotājs Tacitus savā grāmatā "The Agricola and Germania" 98. gadā. Nozīmīgākās baltu ciltis ir apvienojušās trijās tautās: prūšos, lietuviešos un latviešos. Vienīgās tautas, kas ir pārdzīvojušas sveštautu agresiju, ir lietuvieši un latvieši, un to valodas vēl šodien runā Lietuvā un Latvijā.

Latvju dainas: Atskaitot lietuvju folkloru (mīto-poēziju), baltu tautu visnozīmīgākā mīto-poētiskā pierakste ir sastopama latviešu tautas dzejā, sauktas "Latvju Dainas", kas tika publicētas 6 sējumos 20. g. s. sākumā. Tie ietver 182.000 kodolčetrindas (dainas), kas kopā ar variantiem sastāda 1.250.000 četrindas un kas tika savāktas 19. g.s. un visas Kr. Barona pārrakstītas un publicētas 1915. gadā (Barons).

1970/1980-os gados viss Dainu krājums tika ierakstīts datorā, ieguva nosaukumu "Boston/Montreal Data base of Latvian Folksongs (Dainas)" un ir pieejams pētniecības darbam, it sevišķi valodu zinātnēs.

Latvju Dainu antropoģisko nozīmību vislabāk ir raksturojis prof. Albert Lord (Harvard universitātē, ASV): "Latvju tautas kultūrālā laukā Kr. Barona devums, latviešu mutvārdu tradīcijā mantotās liriskās un bieži izcili daiļās

dainas, dzejas krājuma sakārtošana un publicēšana ir ļoti augstu vērtējama. Šis liriskās dzejas krājums, kā latvju tautas devums, ir saistāms ar mutvārdu tradīcijas dzejas mākslas prolēmām vispār. Latvju Dainu krājums ir plašākais, iespējami pat visplašākais, starp mutvārdu "tradīcijas liriski poētiskās dzejas krājumiem" (Viķe-Freiberga).

Tezes mērķis: Manu pētījumu pamatā ir mīto-poētiskās dainas, kuņu saturs atbilst ūdens, lietus, vēja un vētras dievībām, kuņas līdzdarbojas dzīvības uzturēšanā, vairošanās un augšanas procesā pasaulē. Šo dievību funkcijas tiks salīdzinātas ar debesu un zemes dievību funkcijām, kādas tās ir aprakstītas vedu (Rg Vedas) himnās, kā arī ar līdzīgiem motīviem, kādi ir atrodamī senajā Donavas kultūrā (Gimbutas).

Es mēģināšu pierādīt, ka dzejiskie motīvi, kas atrodami Dainās, ir atrodamī divu citu kultūru saplūdē. Viena no tām pieder indoeiropiešiem, kuņi, nākdami dažādos laika posmos no austrumiem, iespiedās teritorijā, apdzīvotā no otras, senās Donavas kultūras, pazīstamas arī kā senās Eiropas kultūra.

Apskatīti būs arī iespējamie ģeogrāfiskie novietojumi, kur norisinājās indoeiropiešu un senās Eiropas iedzimto akultūrācijas (Mallory). Ir pat iespējams, ka akultūrācijas process, mierīgā vai ar varu uzspiestā veidā, noveda pie vienas kopējas valodas ģenēzes Austrumeiropas areālā no Adrijas līdz Baltijas jūrai. Šo valodu kopienu franču vēsturnieks - mitologs Bernard Sergent ir apzīmējis ar nosaukumu "makro-baltu" valoda (Sergent).

Metodika: Visām dainām piemīt anonīms raksturs un tās, galvenokārt, ir sacerētas četrindas formatā. Dainas var raksturot kā poēmas (mītemas) miniatūrā, ieslēgtas stingrā pantmērā un lokamajā latviešu valodā. Grūtības sagādā dainu satura (nozīmes, jēgas) atšifrēšana, to saturam esot ieslēgtam četrindas mikrokosmā. Jāņem vērā arī apstākļi dainu radīšanas laikā, jo tās sevi ietver to sacerētāju domas, kuņi dzīvoja laikmetā, kad nebija citu saprašanās (komunikācijas) veida, kā tikai mutiskais.

Liriskās mīto-poētiskās dzejas analīze, galvenokārt, balstīsies uz Levi-Strauss postulātiem:

1. binārās opozīcijas kā izteiksmes līdzekļi,
2. pieņemot, ka mītiskā domāšana ir līdzvērtīga zinātniskai domāšanai,
3. pieņemot, ka strukturālās analīzes metodi var pielietot arī analizējot mīto-poētiskās četrindas.

Beigās gribu atzīmēt, ka ar latviešu mīto-poētisko dainu iepazīstināšanu es būšu arī palīdzējis atrisināt problēmas, kas saistās ar indoeiropiešu tautu mītisko vēsturi. Tas dos arī iespēju atskatīties tālākā pagātnē, varbūt pat atejot līdz indoeiropiešu valodu kopējā sākuma posmam.

Pēcvārds

(no tezes - "un dernier mot", 130. lpp.)

(Nolasīts prezentācijā)

Viens jautājums mani mulsina joprojām: kāpēc Eiropas valodnieki un vēsturnieki tik ilgi maldījās kultūrāli maz pazīstamā kontinentā (Indijā), lai meklētu atbildes jautājumiem, kuņi attiecas uz viņu pašu (eiropiešu) kultūras eksistenci (izcelsmi)? Šis atbildes - protams, ne visas, bet daudzas - viņi (zinātnieki) varēja atrast pašu kontinentā Eiropā pie visvecākiem mūsu kopējās indoeiropiešu kultūras glabātājiem. Šie glabātāji, mazās baltu tautas, ir noturējuši šo seno kultūru savās valodās un, specifiski, mīto-poētiskās četrindās, sauktas Dainas.

Tekstā lietotie jaunvārdi: *Caurspīde (transparants), kodolčetrindas (pamatdainas), mītemas (mini poēmas) (Viķe-Freiberga), mutiskā vēsture (oral history).*

Biobliografija:

Šis saraksts satur tikai tos autorus, kas minēti tezes kopsavilkumā.

1. Tacite "Agricola and Germania, Penguin, London, 1970
2. Rawlinson, G "Herodotus Histories", Book Club, New York, 1997
3. Barons, Kr. "Latvju Dainas" Petrograd, 1915
4. Jonval, M. "Les chansons mythologiques lettonnes" (letton-francois), Librairie Picard, Paris-Riga, 1929
5. Viķe-Freiberga, V. (Albert B. Lord) "Linguistics and Poetics of Latvian Folksongs", McGill-Queens, Essays, 1989
6. Gimbutas, M. "The Language of the Goddess", Harper & Row, San Francisco, 1989
7. Muller Max "Vedic Hymns", Oxford, 1869, 1891
8. Renou, L. "Hymnes speculatifs du Veda", Gallimard, UNESCO, 1956
9. Mallory, J-P "In search of the Indo-Europeans", Thames and Hudson, London, 1996
10. Sergent, B. "Les Indo-europeens", Payout, Paris, 1995
11. Levi-Strauss, J-C, "Anthropologie structurale" tomes 2, Plon. Paris, 1996

Studējot antropoloģiju (mācību par cilvēku), mazai tautai (valstij) piederīgam studentam ir jāpārvar, ne gluži visu, mācības spēku (profesoru, lektoru, et):

- etnocentrisms: apslēpta pārākuma iedomība, piem., aizdomas, ka "mazais" pārspilē teikto par savu tautu, tās kultūru, etc.

- predispozīcija iepretim kaut kam, kas pašam ir vai nu nezināms, vai nepazīstams, piem., informācijas trūkums par mazu tautu un tās kultūru;

- aizdomība, ka tie, kas studē un interesējas par indoeiropiešu kultūrām varētu būt apslēpti anti-semīti.

Rakstot kursa noslēguma darbus, it sevišķi fakultātes beigšanas tezes, ir sevišķi jāuzmanās, lai neizraisītu augšminētos aizspriedumus, jo tad var, profesora acīs, ciest darba objektivitāte un līdz ar to arī sekmju atzīmes, tā aizšķērsojot studiju turpināšanu maģistratūrā vai doktora grada iegūšanu.

J. Paliēps

§ § § § §

MAZPULKU DARBS UN LAUKI LATVIJĀ

Mazpulku organizācija (4H) dibināta ASV 1902. gadā. 2002. gada aprīlī tā svinēja savu 100 gadu pastāvēšanas jubileju. Šo ideju uz Latviju pārnesa Kārlis Ulmanis, kuŗš studēja ASV un beidza Nebraskas universitāti 1909. gadā. Pirmais mazpulks Latvijā nodibinājās 1929. gadā, bet 1939. gadā jau bija vairāk kā 1000 mazpulku ar 40.000 dalībniekiem. Bija izaugusi spēcīga organizācija ar milzu nozīmi mūsu tautas un valsts dzīvē. Tā bija vadošais ceļā rādītājs mūsu tautas nākotnei, valstiskās patstāvības un neatkarības uzturēšanā. Tā izaudzina jauna latvisko darba tikumu, zemes kopšanas mīlestību, tēvzemes patriotismu, cieņu pret dabu un dvēseles skaidrību. Izauga paudze ar garīgām pamatvērtībām, kuŗas tai deva spēku pastāvēt gan izsūtījumā, gan trimdā, gan smagajā okupācijas jūgā dzimtenē.

Kārlis Ulmanis dzīvoja Latvijai un latviešu tautas labklājībai. Akadēmiķis Jānis Stradiņš tagad Latvijā par Ulmani sacījis: "Viņš pieder Latvijai, pieder visai latviešu tautai un pieder mūžībai. Cik ilgi vien dzīvs būs Latvijas jēdziens, tik ilgi dzīvos atmiņas par Kārli Ulmani." un tomēr ar nožēlu jāsaka, ka daudzi no mums un vairums mūsu tagadējās valsts vadītāji par maz atceras un vēl mazāk

seko viņa priekšzīmei patriotiskās tēvzemes mīlestības un tautas labklājības celšanā. Viņa mūža darbs - tautas neatkarības un valstiskās labklājības ideja izdzīvoja pusgadsimta krievu iebrucēju apspiestības un iznīcības gadus.

Tagad esam atguvuši savu brīvību un neatkarību, bet vai darām visu iespējamo tās atjaunošanā un stiprināšanā? Nesavtīgs darbs tēvzemes labā, kā to darīja K. Ulmanis, mums ir lielā mērā zudis. Mūsu Latvijas iedzīvotājiem un arī valdības locekļu daļai patreizējās intereses vairāk saista naudas iegūšana par ar visnegodīgākajiem papēmieniem, radot "jaunbagātņiekus" (biezo) šķiru, kuŗai tautas labklājības intereses ir vienaldzīgas. Vai šī rūgtā patiesība novedīs mūsu tautu un valsti uz bojā ejas robežas? Nepieļausim to! Atcerēsimies Kārļa Ulmaņa mūža darbu Latvijas labā un centīsimies tam seko savās darba gaitās!

Latviešu agronomu biedrība ārzemēs mani 1996. gadā izraudzīja par ASV latviešu un Latvijas mazpulku sakarņiekus un Amerikas Latviešu apvienības 46. kongresu 1977. gadā pieņēma rezolūciju, ka jāatbalsta mazpulku atjaunošana Latvijā, jo jāizaudzina ir jauna Latvijas zemes kopēju audze, kas zemi kops ar mīlestību un atbildību, tās vietā, kuŗu krievu okupanti izsūtīja uz Sibīriju 1949. gadā. Man uzdeva šo palīdzības darbu turpināt. Ar vēstulēm agrākiem mazpulku dalībniekiem un rakstiem avīzēs uzsāku ziedojumu vākšanu un 1997. g. ziedojumos saņēmu \$ 3,000, 1998. g. - \$ 3,800, 1999. g. - \$ 3,985, 2000. g. - \$ 6,700 un 2001. g. \$ 3,470. Ar 1998. gadu pilnīgi financējām avīzītes MAZPULKS izdošanu. Uz Mazpulku centru Saulesdārzā Rīgā vai atsevišķiem rosīgākiem mazpulkiem nosūtījām 160 (4H) krekļus un 1500 agrākās četrļapainās āboliņa lapiņas nozīmes, kuŗu sagatavošanu financēja (\$ 3,000) bijušā Jelgavas novada mazpulku inspektora agr. Kārļa Pelēķa meita Vaira sava tēva piemiņai. Pārējā nauda ir izlietota sēklu, stādu, jaunoļu iegādei, kā arī godalgām rudens ražas skatēs. Lielākie ziedotāji ir ALA Kultūras fonds, DV ASV un agrākie mazpulku dalībnieki.

Latvijas mazpulku vadītāju darbs ir grūts. Ir liels ideālistiska trūkums. Valdība mazpulku darbu neizprot un tikpat kā neatbalsta. Ar 8 pa un 5 pret balsim valdība nolēma mazpulku īpašumu SAULESDĀRZS "privatizēt" ar nezināmiem līdzekļiem SCANTO uzņēmumam. Šo lēmumu tomēr izdevās apturēt, bet daļa no īpašuma jau ir izpostīta. Tieslietu ministrija šo gadījumu izmeklē. Esmu rakstījis vēstules un runājis ar prezidentiem G. Ulmani un V. Viķi-Freibergu, lai skolotājiem mazpulku vadītājiem dod nelieļu algas pielikumu, bet velti.

Latvijā pašreiz ir 188 mazpulki ar 2.500 dalībniekiem. Kopš 1998. gada notiek gadskārtējās lielās nometnes. Pirmā bija Saldus rajona Druvā ar 300 dalībniekiem, tad 1999. gadā Rīgas rajona Daugmalē ar 400 dalībniekiem, 2000. g. Ludzas rajona Malnavā ar 450 dalībniekiem, 2001. g. Talsu rajona Valdemārpilī ar 500 dalībniekiem un 2002. g. Islicē pie Bauskas ar 530 dalībniekiem no 21. līdz 27. jūlijam. Piedalījās mazpulcēni no Dānijas un Somijas. Visi dzīvoja telšu pilsētīņā pie Islices vidusskolas, kuŗa tikko nosvinēja 115 gadu jubileju. Nometnē darbojās 20 radošas darbnīcas ar 60 vadītājiem. Tur mācīja gleznošanu, keramiku, kokapstrādāšanu, rokdarbus un citas praktiskas lietas. Bija ekskursija uz K. Ulmaņa muzeju Pīkšās, 16 km informācijas pārgājiens ar šķēršļiem, uzdevumiem un pārbaudēm. Devīze bija: "Gribu darīt labu, draudzēties ar dabu". Vadītājiem bija lekcijas par tematiem: Saksarsmes noslēpumi, Dvēseles ikdienā, No sirds uz sirdi. Tajās runāja psihologi, Elejas Veronika un aktrise Lāsma Kugrēna. Nākošgad 15 mazpulcēni dosies apmaiņā uz Dāniju. Kopējā rudens ražas skate paredzēta 21. septembrī Bulduros.

Tagad Latvijā ir sagatavoti jauni Mazpulku organizācijas statūti, bet tie atšķiras no agrākajiem. Nedomāju, jāstrādā būtu tieši tā, kā pirms 1940. g., bet mums nav jāaizmirst, ka esam latvieši un dzīvojam Latvijā. Nav jāpiesārņo mūsu jaunatne ar austrumu vai rietumu idejām, bet jāveido latviska Latvija ar mūsu videi piemērotām paražām. Piemēram 2. 1. pants: "Organizācijas mērķis ir veicināt pilnvērtīgu personības attīstību, palīdzēt bērniem un jauniešiem sagatavoties patstāvīgai darba dzīvei (piekritu) un integrācijai strauji mainīgā sabiedrībā (nē!). Kāda integrācija mums ir vajadzīga un kas strauji mainās? Eiropu apdzīvo tautas ar savu valodu un kultūru. Ja kāds no Padomju Krievijas Latvijas okupācijas laikā ieludinātiem civilokupantu 800.000 vēlas dzīvot Latvijā, runāt latviski un strādāt Latvijas valsts jaunzūbūvei, viņš to var darīt, bet "piektā kolonna" mums nav vajadzīga. Ir diezgan ar komunistu ievesto slinkumu, alkoholismu, neatbildību un citām cilvēka goda prāta degradējošām īpašībām, nemaz nepieņemot zagšanu visos administrācijas līmeņos. Latvijā Van der Štūla ideja par divvalodību nav vajadzīga. "Piektajai kolonnai" ir jābrauc mājās. Ko viņš teiktu, ja viņa zemē dzīvotu 800.000 vācu armijai piederīgo vai Gestapo darbinieki un prasītu divvalodību, pensijas un citas zaudētās okupantu privilēģijas? Cik zinu, tad tie visi tur jau sen ir saukti pie atbildības un izraidīti. Tālāk 2. 2.5 pants: Veicināt bērnu un jauniešu starptautisko sadarbību (piekritu) un veidot izpratni par vienotu Eiropu pasaules kontekstā (nē!). Mums austrumos viens "tētiņš" gribēja celt "Jauno Eiropu" un dabūja pērienu. Vai tagad Briseles organizācijai būs pareizā "recepte"? Lūgšanā "Mūsu Tēvs debesis" ir 60 vārdu, ASV Neatkarības deklarācijā ir 200 vārdu, bet Briseles organizācijai par tirdzniecību ar piļu olām 20.000 vārdu. Eiropas bagātās valstis padarījis mūsu zemi par koloniju. Man nesaprotams ir satversmes statūtu 2.3 pants: "Organizācijas mērķis nav peļņas gūšana, tai nav saimnieciskās darbības nolūka un rakstura." Ja tas attiecas uz pašu organizāciju, tad labi, bet saimnieciskās centības ieaudzinašana katrā mazpulcēnā ir viens no pamatmērķiem. Esmu audzējis zirņus, burkānus, kāpostus un saulespuķes. Esmu vedis grāmatvedību par zemes apstrādāšanu, mēslošanu, sēšanu, stādīšanu, ravēšanu, irdināšanu, laistīšanu, virsmēslošanu, ražas novākšanu un pārdošanu. Peļņa bija mana un bija cenšanās, lai reiz būtu lielāka un līdz ar to peļņa un mans prieks par to. Bija veselīga saskare ar dabu un zemi, darbs svaigā gaisā, bet rudeni rokas pulkstenis vai kāda cita kārota manta, kā arī godalga ražas skatē.

Latvijas laukos valda nekārtība, negodība un nabadzība. Spekulanti izmanto citu zemju, ar lielām valdības piemaksām ražoto produktu, lētās cenas, tos ievie bez muiņas un dzen Latvijas zemes kopējus bankrotā. Ir bijis valdības iestādēs ieteikums zemniekam izaudzētās cukurbietes apart, jo biešu pārstrādāšanu izmaksājot par dārgu. Tādai valdības iestādei, pēc manām domām, nav vietas Rīgā. Tencence atbalstīt ir lielās saimniecības, kas, man liekas, ir nepareizi šodienas apstākļos. Ja piecas saimniecības katra nodod 10 tonnas biešu, tad piecas ģimenes ir saglabātas latvietībai ar darbu un iztiku, bet, ja viena saimniecība nodod 50 tonnas biešu, tad ir tikai viena ģimene saglabāta latvietībai. Šodien, kad 70% latviešu dzīvo laukos, šī formula valdībai būtu ņemama vērā.

Vietām Latvijā redzama kolchozu atgriešanās. Doktors Circenis (Lauku Avīze 2002. g. 27. 4.) Valkas rajona Trikatas un Plāņu pagastos uz "Irbišu", "Tirumu", "Jaunstrūku" un "Atpiļu" lauku sētu drupām izveidojis savu 1300 hektāru emirātu ar lielām modernām lauksaimniecības mašīnām. Interesanti, kur Doktora kungs ieguvis līdzekļus šāda kolchoza iekārtošanai? Manās tēva mājās

pēc kara bija atlikušas 8 govīs, 2 zirgi, kā arī cits inventārs. To komunistu zvēri nacionalizēja vietējām kolchozam. Pēc krievu kaņķaspēka izvākšanās par to izmaksāja 24 latus, jo kolchoza inventārs tika ātri izzagts vai "privatizēts" varasviru starpā. Ko var šodien iesākt ar 24 latiem?

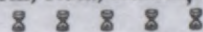
Māsiņa no dzimtenes (2002. 25. 6.) raksta: "Ir pats skaistākais vasaras laiks. Saulīte pašā zenītā, zied puķītes, dzied putniņi, tik ganiņi vairs negavilē. Reti kādā vietā pie mietīpa piesieta ganās viena gotiņa. Pļavas un tūrumi aizaug ar brikšņiem. Braucot pa šoseju ir žēl noskatīties, kā vecās lielās kūtis sabrūk, mājām logi izdauzīti un lupatām aizbāzti. Iekšā dzīvo svešs ienācējs, kad nodzīvos šo māju, prasis - "dai drugaju". Nāk vēlēšanās, bet nesaprotam par ko vēlē. Daudz mūsu tautai sasola, bet paši labumi pašiem deputātiem sabirst atpakaļ kabatās. Maz mēs, ļautiņi, uzzinām, bet pēc laika sprīža viens deputāts sāk kratīt otru ļaužu priekšā pa televizoru. Agrāk tādas pariktes nebija, varēja drošāk krāpties."

Starp valdību un tautu nedrīkst būt plaša, jo tauta tai ir uzticējusi vadību un pārticības veidošanu, kam ir jābūt saskaņā ar mūsu zemes attīstības iespējām, tradīcijām un tautas nākotnes nodrošināšanu. Brīvai tautai ir tiesības ir tiesības veidot savu dzīvi pēc pašas vēlēšanās, nekalpojot kādas citas tautas, valsts vai organizācijas noteikumiem un interesēm.

Brīvai tautai ir jāturpina sava senču kultūra, jākopj sava valoda un jāpatur nacionālā pašapziņa. Tikko esam atbrīvojušies no Maskavas birokrātijas. Ticēsim savām rokām un darba tikumam, mēģināsim iztikt bez Briseles "gudrībām". Mazpulku darbam ir vieta Latvijas jaunzūbūvē. Es pievienojos Stāmerienes mazpulku diženā V. Ābera 1932. gadā teiktajam: "Mēs paliksim uzticīgi savai tēvu teikai, mūs neviļina pilsētas skaļums un spožums. Uz laukiem mūs gaida tēvu lauki, spēcīga, varena pavasaļa saule, vasaras vilņojošās druvas un rudens zeltītie graudi."

Agr. Arvīds Bļodnieks

* Runa Latviešu agronomu rīkotajās Zemnieku dienās, 2002. gada rudenī, Rotā, Katskiļos.

PIRMS 50 GADIEM MĒS SĀKĀM AR LIELU SAJŪSMU

Katrai lietai ir savs sākums. Tāpat tas bija Čikāgas latviešu radio raidījumiem. Tie sākās 1952. gada 28. decembrī un turpinās vēl šodien - jau 50 gadu. Cerams, ka tie turpināsies vēl ilgi.

Čikāgā sākuma gados bija saplūduši vairāki tūkstoši latviešu, nodibinātas pāri par 30 dažādas organizācijas, arī jumta organizācija - Čikāgas Latviešu Organizāciju Apvienība (ČLOA). Tad kādā organizāciju delegātu sanāksmē izskanēja doma, ka tik lielam un aktīvam latviešu centram būtu nepieciešami savi rādioidījumi latviešu valodā. Par to sevišķi iestājās pats priekšnieks Kārlis Dzirkalis un J. Vilciņš, sen. Šo ideju aktīvi atbalstīja visas organizācijas.

ČLOA izraudzīja 7 personu komiteju K. Dzirkāļa vadībā. Tā tūlīt sāka darboties šādā sastāvā: K. Dzirkalis, J. Vilciņš, sen., V. Rūvalds, J. Liepiņš, A. Raidonis, R. Ādams, R. Spuris un mazliet vēlāk pievienojās mūzikas konsultants V. Vištelis. No tiem tagad palicis tikai viens - A. Raidonis. Pārējie jau aizsaulē. Šī komiteja uzmeklēja raidstaciju Oak Parkā un raidījumi varēja sākties.

Komitejas locekļi raidstacijā piedzīvoja nelielu pārsteigumu - stacijas vadītājs vēlējās vienu atbildīgo personu, ar kuru varētu kārtot visas vajadzīgās saistības un kas būtu atbildīga par visu. K. Dzirkalis paskaidroja, ka ČLOA būs atbildīga. Uz to vadītājs atbildēja: "Jūsu organizācija man neko nenozīmē. Man vajadzīga viena persona, kas būs atbildīga par visu." Domājām, ka tas automātiski būs K.

Dzirkalis, bet viņš nosauca manu vārdu, un visi tam piekrita. Es domāju, ka, ja būs jāiet cietumā, iešu. Un tā mani izraudzija par atbildīgo.

Tālākie noteikumi: nedrīkst raidīt neko politisku, neko sliktu par Padomju Savienību. Politiskie raksti, ja tādi būtu, jātulko angļiski un jāiesniedz stacijai. Maksu noteica uz \$ 35 par pusstundu. Mēs tūlīņ sametām pa \$ 5 katrs un pirmā pusstunda bija nopirkta.

Sakarā ar noteikumiem, raidījumu nosaukums bija - ČLOA radoraidījumi, c/o Alberts Raidonis (un mana adrese).

Mēs, protams, visus radiostacijas noteikumus netīkām ievērojuši. Mēs raidījām arī politiku, sevišķi par Latviju un mūsu cīņu pret Latvijas okupantiem. Tika lasīti referāti, teiktas runas, dziesmas, deklamācijas. Valsts svētkos notika patriotiski raidījumi. Viss gāja gludi. Šai zemē dažreiz ir tā, ka noteikumi ir bargi, bet tie netiek ievēroti.

Daži vārdi par pašu latviešu klausītāju materiālo atbalstu. To var izteikt vienā teikumā: latvieši jutās vilušies. Sākumā visi bija sajūsmināti un viens otram ar prieku teica: "Mums būs savi radio raidījumi latviešu valodā." Tā valodas gāja no mutes mutē.

Kad 1952. g. 28. decembrī atskanēja pirmais radio raidījums Čikāgas lielpilsētā, visi sagaidīja, ka nu atgriezies Rigas laika raidījumi. Pienāca daudz vēstuļu (pat līdz 40 dienā) un katrā bija ielikts viens dolārs raidījumu atbalstam. Toreiz ziedotāji uzskatīja, ka tas ir pietiekams ziedojums, lai raidījumi varētu pastāvēt. Līdz ar pirmām radio reklāmām vilšanās pieauga, jo ar dolāra ziedojumiem nevarēja segt izdevumus. Klausītāji domāja citādi un ziedojumi strauji saplaka, pastā pienāca nedaudz vēstuļu. Reklāmas nebija viegli dabūjamas, jo to devēji vienmēr noprasīja - cik daudz jums ir klausītāju? Kaut kādas mazas latviešu saujņas raidījumi vietējās firmas maz interesēja. Latviešiem pašiem nekādu uzņēmumu toreiz vēl nebija un tiem nebija naudas. Kaut kā bija jāiztiek. Nepieciešamo savācām. Daža laba amerikāņu firma izrādījās labvēlīga un mūs atbalstīja. Tā kādu laiku mūsu finansiālais stāvoklis bija, kā saka: no rokas mutē. Dažas latviešu draudzes "nopirka" savus raidījumus.

Toreiz raidījumu tehnika nebija tik moderna un parocīga kā šodien. Sākumā tiem, kas gribēja ko runāt, lasīt referātu vai dziedāt, vajadzēja iet uz raidstaciju un tur to tieši izdarīt mikroфона priekšā. Tikai nedaudz vēlāk mūsu entuziasts inž. V. Rūvalds iegādājās personīgās ierīces savā mājā. Tad varēja visu uzņemt lentā un aiznest uz staciju un pārraidīt. Tas toreiz mums bija jau liels tehnisks sasniegums un atvieglājums, jo visiem vairs nebija jāiet uz raidstaciju.

Ar laiku tautieši vairāk pierada pie amerikāņu sistēmas. Darbojās princips: ja esi Romā, dari kā romieši to dara. Tautieši bija saprotoši un vairāk atbalstīja ar ziedojumiem. Tāpat latviešu organizācijas maksāja par savām reklāmām.

Pēc trīs ar pusi gadiem apstākļu dēļ (biju sācis studēt) biju spiests atstāt radio komiteju. Tad jau viss bija nostabilizējies. Bija cita raidstacija, kurai nebija nekādu bāru pretenziju. Un radio komiteja, redzējama, ka es cietumā neesmu ticis, vairs nekādu speciālu atbildīgu personu neizraudzīja. Pārraidē kļuva par Čikāgas latviešu raidījumiem.

Kopš tā laika daudzreiz mainījies gan raidstacija, gan komitejas priekšnieki un sastāvs. Pašlaik komitejas vadītāja ir V. Galenieka kundze. Raidījumi agrākās pusstundas vieta ilgst stundu. Un kopš Latvija kļuvusi brīva, katrā raidījumā notiek sasaukšanās ar Latvijas radio. Mēs dzirdam dzimtenes ziņas, informāciju, notikumus un uzzinām visu nepieciešamo par Latviju.

Juris Valainis specializējies intervijās, nelaiž gaļām izdevības intervēt katru no Latvijas iebraukušo personu. Viņš pats bieži apciemo dzimteni un tur intervē katru, ko satiek, un atved uz Čikāgu veselu klēpi interviju, ko šejieni klausās ar lielu interesi.

Piecdesmit gadu jubilejas gadījumā 2002. gada decembrī notika 2979. radio raidījums. □

Alberts Raidonis,
Čikāgā

*****

ZIEMSVĒTKI VOLINIJAS MEŽOS 1947. GADĀ

Pēc kapitulācijas Kurzemē 1945. gada 8. maijā, es uzdevos par vācu kaņavīru, cerot, ka visi vācu kaņavīri tiks sūtīti uz Vāciju un es izglābšos no krievu NKVD nagiem, bet man bija jāgaida 4 1/2 gadi. Tā šo laiku pavadīju dažādās gūstekņu nometnēs. Tālākais ir izvilkums no manas Amerikā izdotās grāmatas "Journey to freedom".

Ir parasta pelēkā ikdiena un rīt ir Ziemsvētki. Mēs izbraucām vienu stundu agrāk. Nometnes komandants Talss esot vienojies ar krievu darbu vadītāju, ka mēs varēšot atgriezties nometnē vienu stundu ātrāk. Vai Ziemsvētku diena mums būs brīva, to Talss vēl nevar pateikt. Zināšot tikai vakarā. Mēs domājam un ceram, ka MVD atļaus mums šo dienu svētīt, bet pilnīgi pārliecināti par to nevaram būt. Šī nometne nav Klaipeņa, kur visi pārējie cilvēki svinēja svētkus. Te mēs esam meža vidū.

Šī diena ir bezgala gaļa. Nevaram sagaidīt līdz pieņāks vakars. Mežā ir klusa un mierīga sajūta. Viegls sniedzīgs klājas pa koku galotnēm un krūmiem. Tas nes mums tādu vieglu svētku tuvuma sajūtu. Ja aizveri acis, neredzi skrandās tērptos stāvus un sargu cepures. Liekas, ka esi dzimtenes mežā. Tev uzdots pārnest mājās svētku eglīti. Tu atveri acis - tava sapņu pasaule sabrūk. Ap mani vēl arvien apvilks neredzams ierobežojuma loks, esmu svešas un naidīgas varas gūsteknis. Vēl arvien nistas pasaules uzskata vergs.

Tad tevi sasniedz blāviens: "Ko sapņo? Vai tava dienas norma ir jau sasniegta?" Uz tavu pusi nāk sarkanais Hermans. Nekā darīt, tu un tavs biedrs ķeraties pie gaļā zāģa un velc, velc, līdz atkal krit viens ozols.

Nāk laiks, kad vajadzētu izbeigt darbu, bet neviens no vadu komandieriem nedod rīkojumu pulcēties. Mēs paliekam pie kokiem, bet vairs nestrādājam. Nāk krievu darbu vadītājs un jautā, kamdēļ mēs nestrādājam. Pēc atbildes, ka mūsu stundas ir jau nostrādātas, viņš tikai nosaka: "Neviens vēl nav izpildījis uzdoto dienas normu. Strādājiet līdz tā būs izpildīta!" Viņš iet no vienas brigādes pie otras, bet neviens vairs neķeras pie zāģiem. Tas ir brīnums, pēkšņi mūsu barā radusies tāda kopības sajūta.

Neko pie mums nepanāca. Viņš ilgi runā ar mūsu sargposteņu seržantu, tad pazūd pa ceļu, kas ved uz nometnes pusi. Mēs paliekam pie darba vietas sakurtajiem uguns kuriem un gaidām kas nu notiks. Vēlu, pēc parastā darba beigām, skan pavēle pulcēties. Mēs steidzamies uz ceļa, nostājamies pa pieci, lai sargi varētu izvest savu grūtāko dienas darbu - skaitīšanu. Vēl nekad tā nav ar pirmo reizi saskanējusi. Šovakar viri skaita septiņas reizes. Reizēm ir par maz, reizēm esam vairāk kā no rita. Tas velkās veselu pusstundu līdz sargu seržants konstatē, ka visi ir klāt.

Mašīnas, kuŗām mūs jāved uz nometni, vēl nav ieradušās. Mums liek palikt uz ceļa un gaidīt. Ka tās varētu ierasties drīzumā, viri, laikam, nedomā. Liek sakurt uguns kurus un sēž pie tiem. Mēs gaidām stundu, vēl vienu stundu, bet mašīnas nenāk. Visi viri ir nosaluši, bet pie sargu uguns kuriem mūs nelaiž. Pa šo laiku sacēlies vējš. Vieglais novakares sniedzīgs tagad putina. Tas nes sniegu

pār mums. Mūsu bars tagad izskatās kā mežā sapulcēta Ziemsvētku veciņu sanāksme. Tikai mūsu garastāvoklim nav nekā kopēja ar svētku vecīti. Sirdis ir piesātinātas ar niknām atreibības un naida jūtām. Neviena no mums vairs nerunā, katrs vīrs glabā savas domas pie sevis. Kļūst skaļam šodien nav nozīmes.

Beidzot sargi ir nākuši pie kāda slēdziena, pieceļas un nāk uz ceļa. "Mašīnas droši vien ir iestigušas ceļā. Mums jāiet kājām uz nometni!", viņu seržants paziņo. Pēc ilgās gaidīšanas esam nosaluši, vēlamies sasildīties, tādēļ soļojam ātrāk kā parasti. Ir labāk kustēties, kā stāvēt un salt. Pirmie pāris km nav grūti. Tad aizmugurē rodas nogurušie. Sargiem tas nepatīk. Ar šauteņu laidnēm viņi mudina šos vīrus, lai paliek pie galvenās grupas. Šādu nogurušo rodas arvien vairāk. Palēlinājas mūsu gājiena temps. Tas palīdz tikai īsu brīdi. Aizmugurē atkal ir nespēcīgie, kas netiek citiem līdz. Sargi paliek arvien nepacietīgāki. Arvien biežāk krit sitieni uz mūsu mugurām. Nu viņi sit ar koka nūjām.

Mēs brienam pa sniegu. Te esmu aizmugurē. Saņemam belzienu pa muguru. Jožu uz priekšgalu, bet pēc brītiņa esmu atkal aizmugurē. Nezinu, cik reizes tas atkārtojas. Beidzot mūsu priekšā parādās mašīnas gaismas. Sargi noskaita 30 cilvēkus. Nogurušie var kāpt mašīnā. Man nelaimējas. Mēs pārējie turpinām gājieni uz nometni.

Visā pasaulē ir miera svētku sajūta, bet mēs kūpojamies pa aizsnigušo meža ceļu aizmirstā Volonijas nomalē. Neviena mums neteic vārdus: "Un cilvēkiem labs prāts!" Mēs kritam, ceļamies, kritam, atkal saņemam sitienus un streiņojam tālāk. Tas nav aprakstāms, kādas domas plosās mūsu galvās, kāds dziļš izmisums guļ mūsu sirdīs. Tikai mūžīgi nenoslāpējamā dzīvot griba ir palikusi mums uzticīga. Tā palīdz mums panest šī svētvakara krusta gājieni.

Nometni sasniedzam ļoti vēlā nakts stundā. Nomocīti iekļūpjam barakās, nometam slapjās vates jakas un ejam saņemt mūsu vakara zupu. Tā ir auksta, ūdenaina, kā vienmēr. Nekāda papildus deva netiek izsniegta. To izsniegtot svētku dienā. Mēs liekam savās lāviņās un pēc brīža barakā dzird nogurušo vīru špāksšanu. Ziemsvētku rīta blāzmai austot pār Volonijas mežiem, mēs esam jau mašīnās un braucām mežā. Mums nav svētku! Darbs rit kā parasti, tikai vadu komandieri šodien nelamājas. Vienu otru brīdi rokas noslid no cirvja, domas kavējas pavisam tālu pagātnē.

Svētku dienas vakarā esam nometnē parastā laikā. Šovakar mums izsniedz siltu un garšīgu putraimu putru. Svētku pārsteigums ir paliels pīrāgs ar grūbu biezputras pildījumu. Tas garšo lieliski, bet pilnīgi apmierināt mūsu izsalkumu tas nevar. Labāk būtu, ja mums izsniegtu dubultu porciju.

Es guļu uz savas augšējās lāviņas. Kavējos atmiņās par Ziemsvētkiem tālā pagātnē. Vai tiešām pagātne tik tālu? Ap mani ir kodīgu machorkas dūmu pilns gaiss. Pret manu gultas vietu esošā elektriskā spuldze met spocīgu gaismu pār mūsu guļas vietām. Baraka dūc kā bišu strops. Draugi sēž kopā, runā par pagājušām dienām. Pie manis uzkāpj draugs Alberts. Kopīgi risinām mūsu atmiņu pavedienus. Es raugos viņa vēl paglābtās fotografijas. Jauna sieviete ar bērnu uz rokām, Alberta sieva un meitene, ko viņš vēl nav redzējis. Alberts savā mājas dārzā. Klausos, ko viņš man stāsta par skaisto Švarcvaldi, tās kalnu strautiem. "Kad tu brauksi pie manis ciemos, mēs visu to apskatīsim. - "Kas to var paredzēt. Varbūt mēs būsim pārāk tālu viens no otra. Tu zini gluži labi, man Vācijā dzīve ir jāsāk pilnīgi no jauna. Kā es to darišu - šodien man nav iespējams paredzēt."

"Nekas, es tev mēģināšu palīdzēt. Man liekas, ka tu ar saviem nerviem varēsi sasniegt visu, ko vēlēties!"

"Tu, laikam, domā, ka es varu sasniegt visu, ko vēlos, Albert?"

"Es vēlos no visas sirds, lai tavs nodoms izdodas," Alberts turpina, "es reizēm klusībā pie sevis pārdomāju - kā tu vari šo mūžam sasprindzināto stāvokli panest, ka tavi nervi nav uzdevuši šo ciņu. Saki, vai tev viņi vispār ir?"

Jā sevi bieži domāju, kā tas iespējams, ka nesusītu zem šīs nastas smaguma. Ķermenis ir novājināts, bet ne mans gars. Nekad neesmu bijis tik tālu kā sabrukuma tuvumā. Vēl arvien savos vājuma brīžos man līdzās stāv Ērika, meitene, ar kuŗu kopā vēlējos uzsākt jaunu dzīvi brīvā zemē. Kamdēļ šī nejaušā lode ķēra tevi? Jā, kādreiz mana sirds ir tik smagu, drūmu domu pilna, ka man liekas, ka viņas balss man saka: "Atceries, ko tu man apsoli! Reiz tavs ceļš būs galā, tikai pacieties!"

Šovakar manas atmiņas saistās ar viņu. Es stāstu Albertam par viņu, par mūsu beidzamiem brīžiem kopā. Man paliek vieglāka sirds. Te ir kāds cilvēks, ar kuŗu var brīvi izrunāties, nav jābūt ļoti vienuļam savās domās. Ir grūti būt starp svešas tautas piederīgiem, izlikties par vienu no viņiem. Alberts ir vienīgais, kuŗš zina manu nodomu un iemeslus. Esmu pareizi izvēlējis biedru, kuŗam var uzticēties jau Klaipēdā, kad viņš man palīdzēja izdomāt manu vācu kaŗavīra dzīves aprakstu.

Pie mums augšā uzlien Mārtiņš, biedrs no Klaipēdas nometnes laikiem. Mums ar Albertu jāpārtrauc saruna. Mārtiņš ir ļoti labs biedrs, bet uzticēt savu stāstu vēl kādam citam es nevēlos. □

Vilis A. Panga,
Paris, Kentucky

*****

ZIEMEĻAMERIKAS 3X3 PADOMES SĒDE

Ziemeļamerikas 3x3 padomes sēde notika 2002. g. 2. novembrī, "Atbalsis", Three Rivers, Mičiganā. Tajā piedalījās padomes priekšsēde Amanda Jātniece un locekļi Māra Goba, Ieva Johnson, Laila Medne, Arnolds Ruperts, Līga Ruperte un Lilita Spure.

Padomes locekļi savā vidū apsveica Māru Gobu no Kanadas 3x3 un vienojās mainīt nosaukumu no ASV 3x3 padomes uz Ziemeļamerikas 3x3 padomi. Šīs padomes mērķis ir pārstāvēt, veicināt un koordinēt 3x3 nometnes Ziemeļamerikā. Padome sastāvēs gan nometņu dalībnieku, gan vadības pārstāvji no Katskiļu, Gaŗezera un Kanadas 3x3 nometnēm.

Sēdes dalībnieki noklausījās Lailas Mednes ziņojumu par 3x3 2002 Katskiļos, Amandas Jātnieces ziņojumu par 3x3 2001 Gaŗezērā un Māras Gobas ziņojumu par 3x3 Kanadā. Līga Ruperte isumā pastāstīja par 3x3 nometnēm Austrālijā, Anglijā un Latvijā. Visas nometnes bija ļoti labi izdevušās. Dalībnieku kopskaits tajās bijis ap 1250. Kopskaits visās nometnēs kopš pirmās nometnes 1981. gadā ir tuvu pie 19,000 dalībnieku.

2003. g. 3x3 nometnes notiks Kanadā, no 29. jūnija - 6. jūlijam, Aijas Mazsīles-Lagzdiņas, Aijas Abenes un Māras Gobas vadībā; Dagdā, no 8. - 15. jūlijam, Aloidas un Viktora Jurčenko vadībā, Apguldē, no 20.-27. jūlijam, Dzintras Zvejnieces un Imanta Dreiblata vadībā; Anglijā, no 27. jūlija - 3. augustam (angļu valodā), Annes Ekstas vadībā un no 3.-13. augustam (latviešu valodā), Dainas Vitolas vadībā; Gaŗezērā, no 10.-17. augustam, Ritas Šulcas vadībā; un Katskiļos, no 17.-24. augustam, Ingridas Miesmes un Māras Bukas vadībā. Austrālijā nometne 2003. gadā nenotiks.

Padomes locekļi apsprieda dažādus līdzekļu piesaistīšanas veidus papildus dalībnieku maksām, kā arī veidus, kā nometnes veiksmīgāk popularizēt. 3x3 mājas lapu <http://www.3x3.lv> caurmērā apmeklēja 13 lasītāju dienā.

Pārrunās padome pieskārs latviešu valodas lietošanas svarīgumam nometnēs, grāmatai par 3x3, kuŗu Latvijā sagatavo Dzintra Zvejniece un kuŗa varētu iznākt 2004. gadā, un ieteikumam Latvijas 3x3 padomei nometnēs iesaistīt jaunus ievirzū vadītājus un lektoros, lai iepazīstinātu nometņu dalībniekus ar lielāku spēju un talantu dažādību.

Sēdes dalībnieki īsumā pārrunāja 3x3 darbības vadlīnijas, kuŗas lieto nometnēs visā pasaulē.

Pēc sēdes dalībnieki pakavējās pie "Atbalsu" viesmīlīgā saimnieka Viļa Zepa sakurtā ugunsкура, vakariņās baudīja Lilītas Spures ceptās pankūkas un dziesmās un runās kavējās vēl labu laiku pēc pusnakts. □

Līga Ruperte,

Ziemeļamerikas 3x3 padomes locekle

✉ ✉ ✉ VĒSTULES ✉ ✉ ✉

NELIKUMĪBAS MĒS NEARBALSTĀM DVL nodaļu paziņojums

2002. gada 12. decembrī Rīgā pulcējās DVL nodaļu vadītāji, kuŗi nepiedalījās nelikumīgi sasauktajā J. A. Krūmiņa š. g. 23. novembra, tā saucamajā, "ārkārtas konferencē". Jau 16. novembrī DVL valde un revīzijas komisija pieņēma lēmumu "Par DVL ārkārtas konferenci", kuŗā tika norādīts, ka 23. novembra izsludinātais J. A. Krūmiņa "saiets" netiek rīkots atbilstoši DVL statūtu 34. punkta noteikumiem par organizācijas ārkārtas konferences sasaukšanu.

Apzinoties, ka nelikumīgi organizētā J. A. Krūmiņa sanāksme nevar pieņemt likumīgus lēmumus, daļa DVL nodaļu 23. novembra pasākumā nepiedalījās.

2002. gada decembrī Nr. 12. laikrakstā "Montrealas Latviešu Biedrības Ziņotājs" publicēts DV organizācijas Centrālās valdes prezidija raksts "Zīmīga, plaši atbalstīta DV Latvijā konference". Esam spiesti atzīt, ka tajā paustā informācija neatbilst patiesībai. DV augstās amatpersonas dezinformējušas sabiedrību un paudušas atklātu atbalstu tiem, kuŗi klaji ignorējuši un pārkāpuši sabiedriskās organizācijas DVL statūtus.

Rakstā minēts, ka 23. novembra "konferencē" piedalījušies 110 delegāti, kuŗi pārstāvējuši 28 nodaļas un 2200 DVL biedru. Tā tad saietā piedalījušies vairāk cilvēku nekā DVL ir oficiāli reģistrēto vanagu un vanadžu. 2002. g. marta-apriļa žurnālā "Daugavas Vanagi" Nr. 2 publicēts oficiālais DVL nodaļu saraksts un biedru skaits. Uz 2002. g. 1. aprīli 43 nodaļās bijuši apvienoti 2170 biedri. Starplūkā līdz 23. novembrim pašlikvidējās Daugavpils un Amatas nodaļas ar 23 biedriem, mūžībā aizgājuši vairāk nekā 40. Tātad patiesais skaits organizācijā nepārsniedz 2100.

Lai likumīgi varētu sasaukt ārkārtas konferenci, saskaņā ar DVL statūtu 34. punktu, vajadzēja savākt vismaz 700 vanagu un vanadžu pašrocīgus parakstus uz šāda pieprasījuma. Tādu nav! J. Krūmiņš un viņa "konsultanti" šo likuma normu vienkārši ignorēja.

Tā kā priekšsēdētājs J. Krūmiņš pēc atgriešanās no DV CV sēdes Amerikā vairs nevēlējās saprasties ar valdi, viņš paziņoja, ka izveidojušies ārkārtas apstākļi un viņš izvēlas ārkārtas rīcību. J. Krūmiņu nemulsināja tas, ka ne likums par sabiedriskām organizācijām, nedz arī mūsu statūti šādas "ārkārtas situācijas" neparedz, un viņa piekōmandētās "uzticības personas" sāka gatavot visparastāko

puču, lai atbrīvotos no DVL 2. konferencē 2002. g. 9. martā likumīgi ievēlētās valdes un revīzijas komisijas.

Uz laikus izziņotajām valdes sēdēm J. Krūmiņš vairs neieradās. Četrus no 12 DVL valdes locekļiem, kuŗi neiebilda pret priekšsēdētāja nelikumīgām izdarībām, J. Krūmiņš valdes vietā tos "ievēlēja" par DVL valdes prezidiju.

Pilnīgi ignorēta tika DVL revīzijas komisija (...)

DVL Pastendes un vēl 9 citas nodaļas ierosināja organizācijas revīzijas komisijai sarīkot 2. konferences delegātu uzticības balsojumu par J. A. Krūmiņa atbilstību DVL priekšsēdētāja amatam. 2002. g. 16. novembrī tika paziņoti balsojuma rezultāti. No 118 delegātiem balsoja 79 jeb 67%. 55 no viņiem jeb 70% no balsojošiem izteica neuzticību J. Krūmiņam. Viņi atbalstīja priekšlikumu, lai organizāciju līdz nākamai konferencē vadītu neitrāla persona - bij. legionārs, 5. un 6. Saeimas deputāts Aleksandrs Pētersons. Neuzticību J. Krūmiņam izteica arī DVL valde un revīzijas komisija. J. A. Krūmiņš no amata neatkāpās, bet kopā ar saviem līdzgaitniekiem turpināja sagatavot organizācijas puču - 23. novembra "ārkārtas konferenci".

Tagad DVL nodaļām piesūtīts šis saieta protokols un J. Krūmiņa 29. novembra apkārtraksts. Protokola 8. lpp. teikts, ka šī "konference" pārstāvējusi 1274 biedrus. Kuŗas DVL nodaļas piedalījušās un ar cik "delegātiem", tā arī palicis noslēpums. J. Krūmiņa un R. Karpovičas parakstītajā protokolā ne ar pušplēstu vārdu nav norādīts, ka būtu noticis "delegātu" balsojums par š. g. 9. marta konferencē izdarīto DVL statūtu grozījumu atcelšanu. Toties protokolā un apkārtrakstā lasām, ka nu organizācijas vadībā tikuši cilvēki no nepārreģistrētajām un biedru naudu nesamaksājušām nodaļām: A. Spulis un L. Rozīte no Gulbenes, A. Brasla no Rēzeknes, J. Skutels no Jūrmalas, V. Ūselis un D. Droķe no Vangaziem. Š. g. 7. decembrī nodaļām piesūtītajā paziņojumā J. Krūmiņš oficiāli ziņo: "Ar 23. novembrī no jauna piedāvājam pārreģistrāciju bijušajām LDV un NDV nodaļām, kas morālu vai citu apsvērumu dēļ to nebija izdarījušas laikā no 2000. g. 10. marta līdz 2002. g. 23. novembrim. Protams, nav ko iebilst, ja biedru naudas organizācijai nomaksās un tieši tāpat kā valdes noteiktā kārtībā pārreģistrējas 43 DVL nodaļas, to izdaris arī gulbenieši, rēzeknieši, ligatnieši, vangažnieki, jūrmalnieki. Taču mēs kategoriski iebilstam pret to, ka tiem, kuŗi ignorē pienākumus pret organizāciju, tiek dotas tiesības vēlēties, tikt ievēlētiem vai jebkādā veidā noteikt organizācijas darbību. Ceļot tagad godā tos, kuŗi ir apzinīgi kavējuši DVL organizācijas sakārtošanu un šogad vēl mēģināja radīt trešo DV organizāciju (piem. J. Skutels no Jūrmalas), J. Krūmiņš nostādījis muļķa lomā visus pārējos Daugavas vanagus un vanadzies, kas godprātīgi pildījuši organizācijas statūtus un DVL darbības uzdevumus. Tāpēc jau trešdaļa DVL nodaļu vairs neredz motivāciju biedru naudas maksāšanai, jo šos līdzekļus bez jebkādas kontroles vai ierobežojuma var tērēt priekšsēdētājs J. Krūmiņš. Tas organizācijā radījis precedentu, ja priekšsēdētājs var ignorēt revīzijas komisiju un statūtus, tad arī jebkuŗš cits DVL sabiedriskais darbinieks vai ierindas biedrs var darīt to pašu (...)

DV CV prezidijs un arī J. Krūmiņš tagad cenšas iegālvot DV, ka 23. novembrī "ievēlētā" jaunā DVL valde, revīzijas komisija un goda tiesa likumīgi un demokrātiski kļuvusi par DV organizācijas Latvijā vadību. Tāpat likumīgi esot bijuši arī 7 šai saietā pieņemtie lēmumi. Bet kā, piemēram, var atzīt par likumīgu DVL valdes un revīzijas komisijas atstādināšanu no pienākumu pildīšanas, vanadžu priekšnieces un DVL vicepriekšsēdes atbrīvošanu no amata, žurnāla redaktora izslēgšanu no DVL, ja katrs no šiem lēmumiem ir pretrunā ar organizācijas statūtiem.

Aizejošam DV priekšniekam un viņa prezidijam, tāpat DVL priekšsēdim J. Krūmiņam ir jāsaprot, ka Latvijā vēl ir pietiekami daudz Daugavas vanagu un vanadžu, kuŗi nekad nelikumības neatbalstīs. Var jau rīkot dažādus saietus un mitiņus, (...) taču tā netiks stiprināta organizācijas vienotība, nedz īstenoti tās uzdevumi. 20 DVL nodaļas ar vairāk nekā 1000 biedriem pauduŗas savu viedokli, ka līdz nākamajai konferencei 2003. g. martā darbs jāturpina DVL 2. konferencei likumīgi ievēlējotajai valdei un revīzijas komisijai. J. Krūmiņš ir pierādījis savu absolūto nespēju saliedēt un vadīt organizāciju, tālab viņa vienīgā pareizā izvēle var būt tikai demisija no ieņemamā amata. 20 DVL nodaļas uzskata par sev nesaistoŗām 23. novembra saietā pieņemtos "lēmumus", neatzīst tajā ievēlēto "vadību" un līdz nākamajai konferencei darbosies autonomi. □

Kārlis Mālmeistrers, DVL Tukuma nodaļas priekšsēdētājs, 12. decembra nodaļu sanāksmes vadītājs,

Bruno Zvejnieks, DVL valdes loceklis, Alūksnes nodaļas priekšsēdētājs,

Inese Šale, DVL Kokneses nodaļas priekšsēdētāja,

Arvīds Šnepers, DVL Balvu nodaļas priekšsēdētājs,

Vilis Lancmanis, DVL Lubānas nodaļas priekšsēdētājs

Šis ziņojums ir mazliet īsināts (...) vietās. Red.

+++++

PAZIŅOJUMS

Ar ņo paziņojumu izstāŗanos no DV organizācijas. Biju DV biedrs kopŗ 1958. gada, darbojoties Toronto nodaļā, no tā 29 gadus valdē. Par aktīvu darbību vēl plkv. V. Januma laikā tiku apbalvots ar DVCV atzinības rakstu un zelta nozīmi.

Mans izstāŗšanās iemesls ir DVCV iejaukšanās apvienotās Latvijas DV organizācijas darbā, tās 2002. g. 9. martā deleŗātu sanāksmē pieņemto statūtu un darbības vadlīniju ignorēŗšana. Ar DVCV pārstāvniecības Rīgā tieŗo iesaistību, līdzdalību un atbalstu, ievēlēto DVL amatpersonu atlaiŗšanu, pat izslēŗšanu, ir rupji pārkāpti pat Rietumu DV darbības noteikumi.

2002. g. 23. novembra nelegālu sanāksmes sagatavoŗanas un vadības norise man atgādina bijuŗo okupācijas varu metodes un centienus.

Personīgi vērtēju, ka DVCV ar savu iesaistību nedara godu DV organizācijai ne Latvijā, ne arī ārzemēs.

Vadībai ņādā veidā darbojoties un ietekmējot DV organizācijas augŗšanu un veidoŗanos, nevēlos vairs tajā saŗstāvēt. □

**Verners Cinis,
Kičinerā, Kanadā**

No ņim atbildēm uz iepriekŗejā numurā publicēto DV CV prezidija rakstu redzams, ka apstākļi daŗādo DV frakciju starpā nav uzlabojuŗies. No Latvijas nāŗ ziņā, ka no LDV izstāŗjusies Daiga Purvēna un Aleksandrs Kalvāns. Ceram, ka nākamajās LDV un DV CV sanākmēs to dalībniekiem izdosies nokļūt pie abām pusēm pieņemamiem risinājumiem. No tālakām pārrunām lasītāju saimē ņajā jautājumā pagaidām vēlamies atturēties, kamēr nebūs zināmi tālāko sarunu un lēmumu rezultāti. DV organizācija ir pelnījusi pozitīvu risinājumu ņājās tik ilgi iekārsētās debatēs. Tiem, kas to panāks, varbūt būs jāpasniedz zelta goda zīmes.

Red.

+++++

PĀRDOMĀM

Lasām laikrakstos, ka Rīgas domes Pieminekļu padome piekāpusies ārietu ministres gribai un mainījusi nacīstu upuru pieminekļa tekstu. Pieminekļu padomes sākotnējais teksts: "ņie upurī nogalināti nacīstu organizētā iznīcī-

nāŗanas akcijā." Skaidri un saprotami. Bet nē - kaut ko vajaga piekārt arī vietējiem iedzīvotājiem. Proti - ka "ņo slepkavību izdarījuŗi nacīsti un vietējie atbalstītāji." Izklāusās, ka, lūk, kādi tur vietējie no ielas nāca un palīdzēja. Tas ir absurds. Tur taču nevarēja būt citi, kā militārā dienestā esoŗie. Un tie varēja nebūt brīvprātīgi izpalīgi tāda slepkavību akcijā. To gan sapratis katrs, kas reiz dienējis militārās vienībā, kad par nepaklausīŗanu nevar būt runa.

Savādi, kāda ārietu ministrijai būtu dariŗšana un iejaukšanās paŗvaldības Pieminekļu padomes darbā. Grāvi gan.

Pie tā paŗa varētu pieminēt, ka tā nav pirmā reize, kad augŗti stāvoŗas personas savās runās un dariŗšanās atŗķaidā okupācijas varu nozieŗumus, daļu uzkraujot paŗu tautai.

Vai tad nu vēl nav skaidrs, ka, ja nebūtu bijis "Baigais gads", sekojoŗā kara laika, vācu un pēc tam atkal pusgadsimta bolŗevīku okupācijas, nebūtu bijis ne tādu komjāunieŗu, ne žīdu ņāvēju, ne istrabiķeļu. □

Lauces Jānis

+++++

VĪRIEŗA ĒTISKĀS NORMAS

Svētīgs, cēls vīrietis:

Kas neiznīcina jaunas, lai atstātu tās citiem vēl mīlam;

Kas neatstāj "dzegūzenus" citu ligzdās;

Kas cieni kā cilvēkus un sievietes arī "Magdalenas", "Karmenas" un "Traviatas", kas krituŗas par upuri kādām nelietim;

Kas saprot sievietes dvēseli kā dzīves augŗtāko skaistumu tūlit pēc Dieva; un, ja to nesaprot, lai mācās caur dzeju, mākslu, mūziku un īpaŗi caur savu māti;

Kas saprot mīlestību, ka ir dāvinātāja nevis dāvanu saņēmeja;

Kas neraudina sievieti, atceroties, ka "Dievs skaita viņas asaras" un prasa par to izskaidroŗanos;

Kas sievietes klātienē lieto pieklājīgu valodu un uzvedās pieklājīgi.

E. U.

☒☒☒☒☒☒☒☒☒☒

SVEŗVALODU NODAĻA/OTHER LANGUAGES SECTION

NEW OBLIGATIONS

We cannot render benefits to those from whom we receive them or only seldom. But the benefits we receive must be rendered again line for line, deed for deed, to somebody.

-Emerson, *Journals*, 1836

Morally overdue and historically important - they offer Baltic nations solid guarantees of independence for the first time - membership invitations extended to Estonia, Latvia and Lithuania at the November NATO Prague summit conclude the 'preliminaries'. These three small countries worked hard to clear the first hurdle (to present credible 'technical' candidacies), but they still have obstacles to overcome before they can be accepted as full members of the alliance in 2004. There will be no shortage of opportunities to snatch defeat from the jaws of victory during the next tricky two-year test of endurance.

First: even if invitees meet all entry requirements, membership is not automatic 'done deal'. Why? Because some NATO countries (notably, the US) have entrenched procedures that call for a vote (resp., in the US Senate) to approve (in egocentric US terms: 'ratify') new 'treaty part-

ners'. This leaves other nations and multilateral organizations dependent on the vagaries of domestic US politics - already a sore point with Europeans on several touchy issues. Nevertheless, such votes must be 'won' at some point. Now is not the time to curtail PR, lobbying and diplomatic efforts. They should, rather, concentrate on supporting a 'final push'.

Second: the US military is not entirely 'comfortable'. Just before the Prague summit, Pentagon sources leaked 'concerns' about poor records some candidate countries have in handling security, corruption, border control and other problems. Even though the-then Latvian Minister of Foreign Affairs countered that such concerns had not been presented to him directly, they are easy to raise (so long as 'readiness' is incomplete to NATO standards), and difficult to put down. They can still sway public opinion and distract 'undecided' US politicians - especially if the 'war on terror' drags on and expands into Iraq. Therefore the Latvian political and military leadership has a multifaceted task ahead: to correct obvious deficiencies, to be open in asking for help in this work, and to make sure that no serious 'what about that?' questions lie in ambush when the final reckoning comes around in 2004.

Third: great care should be exercised to avoid involvement in US-European disputes, e. g. the US-German spat over attacking Iraq. The Baltics need all the help they can get, but the price for it should not have to be 'choosing sides' between positions major NATO partners take on other issues. Given the aggressive posture of the Bush regime, one never knows how delicate a balancing act this may be.

Fourth: we can expect our 'friends to the east' to manufacture 'problems', if not incidents, designed to cast last-minute doubts on the 'validity' of our intentions - ultimately, to extract concessions: e. g., no new 'forward' NATO bases, or troops on Baltic soil, pre-approval or 'threatening' security measures 'nearby'. and so on. (Whenever it claims that its so-called 'historical interests' are 'effected', Russia is entitled to 'Partnership for Peace' consultations with NATO. Despite perpetual internal chaos, Russia's imperial ambitions have not evaporated.) Therefore, in the face of tactics aimed at constraint, our position should remain steadfast: *what the Baltics decide to do, and what NATO asks them to do, is none of Russia's business.* We did not accept invitations to join NATO on a second-class basis. There is no such membership category. The Baltics reject any hint that they should (again) be a 'special case' - conditions to be defined through sleazy big-power bargaining. One cynical sell-out (the communist-nazi-Molotov-Ribbentrop Pact) was enough. Another (if the Malta Bush-Gorbachev 'stability ententes' had not been overtaken by events beyond control) could have been fatal.

But one already hears talk of 'reasonable last-minute adjustments' permeating discussion of 'NATO developments' among 'useful idiots' in western academic, policy and 'chattering class' circles - who feed on a steady diet of 'debating points' served up by the same vicious agency Mr. Putin used as a springboard to 'statemanship'. It is not coincidence that Canada recently expelled 'diplomats' ordered to step up espionage by this 'partner in peace'. It is also not coincidence that Mr. Putin has restored the red star symbol to his army, the Soviet hymn to official occasions, and the statue of Feliks Dzershinsky, founder of the Cheka (later the KGB), in Lubyanka Square. Together with muzzing of the media, these steps signal regression into 'strong man' rule. Then, as though the rest of us have no memory, Mr. Putin talks about 're-

specting Soviet achievements'. Those include the horrors of the Gulag, for which no one has been held accountable. Can he not at least find a moral backbone to set the historical record straight for his own people? No. He will protect his KGB comrades, above all. This 'partner' has not renounced a dangerous agenda - and one 'media moment', in which George Bush, Jr. 'looked into his soul' and 'found a good man', does not reassure us. Mr. Putin must have smirked all the way back to the Kremlin.

Should we stand by and wring our hands? No. We must defend our interests. It would not hurt our cause to prepare and hold ready a widespread PR campaign that illustrates the terrible damage Soviet occupation inflicted on the Baltic region and explains in blunt terms our own 'never again' bottom line for joining NATO - to be launched at the slightest provocation (Is anybody working on this?). Tailored to jolt resident non-citizens still seeking special privileges, this campaign would be useful (it is long past due) inside the Baltics as well. 'Undesirable elements' there need a wake-up call. Within two years they will have to stop whining and make 'life choices' without guidance from Moscow: they will be inside NATO, and NATO is not fond of disinformation and disloyalty. As the US motto puts it: love it, or leave it.

These initiatives - to counter propaganda, to eliminate doubt, to keep on stating our case effectively - form 'outer defenses' for what we have to do internally. In every measure the obligation is clear: to fulfill commitments our President gave in Prague - 'to do everything possible' (in fact and perception) that assures 'accession' to NATO membership. The Baltics passed the 'entrance exam'. Now, if their long-held hopes are to be realized, they must prepare for the 'finals'.

Some of the 'subjects' they must 'study' for are obvious:

* All NAT(O) members are expected to spend something like 2% of GDP on defense (and security) preparations. Latvia currently spends about 1% (The same as Canada, where we can see problems caused by the shortfall.). Meeting guidelines means - doubling projected 2002 80M lat (about 160 M) expenditures. As this is being written, the new Latvian government still has not tabled a 2003 budget, but we are told that all 'competitors' in a fragile ruling coalition 'want something' - deficit reduction, better health care, assistance for farmers, education, infrastructure improvements, environmental clean-up, and so on. Leadership will be needed to set priorities that cannot please every faction. Elimination of waste, bureaucracy and corruption will be essential (This painful 'poor performance' category in all East European countries will not be tolerated for long by their Western partners.).

* NATO has 'running expenditures', covered by yearly dues and internal levies (in the form of duties members undertake and pay for themselves). The Baltics face more than the cost of maintaining national representation, or 'offices', in Brussels. It is not clear whether any 'cost-plus' formula has been factored into future Latvian budgets, and when full-scale 'contributions' to NATO will take effect. But there will be no 'free lunch'. We cannot 'pretend' to be in NATO, to enjoy the privileges of membership without shouldering our fair share of the load.

* Baltic defence forces still have 'technical' work to do in terms of bringing air, sea and ground units up to strength, in arming them properly, integrating militia 'formations', installing NATO-compatible command & control systems, improving communications networks, and so on. An 'emergency response' capability (essential in 'border

areas') - which can be 'plugged into' overall NATO 'reaction' mechanisms - is needed in all three countries. New/improved 'base' facilities (protected by ground-to-air missile batteries) may be required in the event larger NATO forces need to use the Baltics as a 'staging point'. All of these are big, no-nonsense budget items.

* 9/11 and subsequent events imposed a new layer of responsibilities on NATO members. Contributions to 'the war of terror' are expected, above all by the US - but implementation of stricter security measures does not run counter to Latvia's own interests. Basics include: mounting guard over 'strategic targets' (airports, harbours, telecommunications, armed forces bases, government buildings, power generation, fuel depots and so on); establishing a closed, secure border with Russia (from Estonia to Poland); given the invitation to join the EU - tighter control of visitors, tourists, immigrants and migrants, which also means keeping watch on subversive and 'unreliable' groups, their contacts, communications and fundraising, re-vetting of key (not just military) personnel; improved security (at work, home, meetings, when traveling and communicating) for key decision-makers and their documents; a tough, new customs and goods-transit regime; police, anti-corruption and counter-intelligence agencies that can be trusted by their NATO and EU colleagues; and the list goes on. In all these areas we will have to perform up to serious standards. In some we will have to discard broken-down, discredited 'structures' and start from scratch.

* Appropriate 'technical' training is a given. But 'refreshers' and 'updates' will be needed as new equipment, tactics and techniques come into play. More multilingual officers and noncoms will have to be pressed into service, not just for 'office-work' but also during field assignments with NATO forces - at home and abroad. As they are recognized, the functioning of various command and 'response' structures must be relearned. Most important, however, will be the recasting of military personnel into responsible, western-style 'soldier-citizens', fully conversant with democratic values, committed to principled, ethical behaviour, and proud in that role. This approach stresses leadership by example, not rank, or force. With the help or proactive, open public relations, it demonstrates that the 'the military' is an integral part of society and gains the respect, support and confidence of citizens. It is not the Soviet model. Our NATO allies must 'feel' that they are dealing with friends and neighbours, not semi-converted recent enemies.

A formidable 'to-do' menu. But, as the Baltics busily 'work the list', they should still keep an eye on special considerations.

Central here is the question - what role does NATO expect each new member to play? Clearly, the Baltics will not be contributing 'big divisions', airlift capability or high-tech armaments to the next NATO venture. What then? 'Smart talk' keeps mentioning 'specialization'. What could that mean - in a world of special situations? BaltBat, for example, has gained peacekeeping experience in Bosnia. We could be peacekeepers. One observer was impressed with bomb disposal at the Ādaži base (But do we want to become NATO's 'bomb experts'?). Another speculates that a key responsibility will be coastal radar (probably based in Pape) that looks down the throat of the Russian navy base at Kaliningrad (That Cold War aberration will itself be an issue once it is firmly inside NATO borders - since Lithuania has no intention of maintaining a rail line across its territory for the benefit of Russians who have no historical connection with the re-

gion.), Then there are more exotic enterprises: Hungary has been asked (by the US) to train exile Iraqis in secret 'military matters', presumably in anticipation of 'regime change' (How would we deal with similar requests, remembering Russian accusations that Latvia was training 'Chechen terrorists?'). Certainly we will have to be reliable border guards once NATO swings its northeast flank 90 degrees clockwise.

So, it is not so simple. Which duties can we handle, which do we prefer? Do we have a full appreciation of consequences? Once the frontier with Russia is 'hardened', for example, do we understand that this in effect cancels our claim to the Abrene region, stolen by Stalin? Can (and how will) the three Baltic countries, together with Poland, establish smoother internal-border protocols, now that all are destined to be NATO and EU members? Left-over Soviet-era commercial arrangements will have new security implications. How is Latvia going to handle transshipment of oil from Ventspils to Russia (Should Latvians be guarding foreign-owned facilities?)? What new policies will be applied to half a million unhappy non-citizens? A list of 'what then?' circumstances and questions (with outlines for resolutions and answers) should be taking shape on strategic planning desks at various ministries - so that there are no unpleasant surprises, and doomsayers are denied the pleasure of reminding us that 'we have bitten off more than we can chew.'

Because, as our President said, "everything has changed" - we have to change. For the better. And that will be our repayment for the opportunity we have been given. □

December, 2002

© Juris Mazutis
Ottawa, Ontario

PAZIŅOJUMS

Latviešu Kaŗa Invalidu Apvienība Kanadā paziņo, ka mūsu žurnāls "Kaŗa Invalids" tehnisku iemeslu dēļ vairs neiznāks. Līdz ar to mūsu ienākumi samazināsies. Ik gadus mēs finansiāli atbalstām invalidus Latvijā un uz viņu norādītām adresēm sūtam no \$100-150 katram. Tādēļ mēs lūdzam organizācijas un atsevišķos tautiešus atbalstīt invalidus tāpat kā iepriekšējos gados, par ko mēs izsakām sirsnīgu pateicību.

Kasieŗa adrese: Alberts Weinbergs, 46 Panorama Court, suite 6111, Rexdale, ON M9V 4H4.

LKIAK

BRĀĻU KAPOS

Ziemassvētku kaujas atceroties

Brāļu kapi vakarstundā
Zvaigzņu piebārstīti mirdz.
Nemirdz zvaigznes šovakar.
Kaŗavīru rokās mirgo sveču liesmiņas.
Tā kā jūrā viņi
Kaŗavīru rindas viņojas.
Sēru karogi zemu liecas,
Godu dodot varoņiem.
Astoņsimti tēvuzemes dēli,
Mijās mātes lolojumi.
Gaišo sveču liesmiņas
Aizdedza uz kapu kopām.
Lai jums miers un salda dusa
Dzimtā zemē - Brāļu kapos.
Māte Latvija Jūs sargā
Dienu, nakti nomodā.

Maiga Apse

Sestdien, 2003. gada 8. martā plkst. 18.30

Kalpaka balle

Otavā, Chateau Laurier viesnīcā (Laurier Room) – 1 Rideau St.

\$80 no personas, studentiem \$60 – vakariņas, vīns, deļa.

Spēlēs iecienītais Harija Birkēna deju orķestris.

Visi laipni ielūgti!

Pieteikšanās pie:

M. Sausiņa (819-685-1433), A. Pones (613-824-7557) vai G. Balgalvja (613-592-1623).

Smokings vai tumšs uzvalks; dāmām vakara tērps.

Rīko Korporāciju kopa Otavā

AIZSAULES CEĻOS

PĒTERIS RUDZĀTS

2003. gada 3. janvārī Deux Montagnes pilsētīņā ziemeļos no Montrealas 86 gadu vecumā miris **Pēteris Rudzāts**.

Viņš dzimis 1916. gada janvārī. Bija Sēlijas dēls. Pēdējos gadus slimoja ar ļaundabīgu slimību, kādēļ sabiedrībā nebija redzams. Pirms tam labprāt iegriezās Montrealas latviešu pensionāru apvienības saietos.

Par viņu sēro dzīves biedre Lilija, dz. Priede, meita Kristīne ar znotu, mazbērni Tims un Dženifera. Dēls Jānis miris agrāk.

Izvadišanas ceremonijas vadīja Guay bērņu nams Okā. No Holy Family Parish viņu pēdējā gaitā izvadija vietējais katoļu priesteris. Guldīts St. Agapit kapsētā.

+++++

AUSTRA SONJA JOZUUS, dz. Bergs

2002. gada 16. decembrī St. Hubert pilsētā mirusi **Austra Sonja Jozuus, dz. Bergs**.

Viņa dzimusi 1916. gada 28. decembrī. Savā laikā Latvijā strādājusi kā sekretāre Aldara alus brūzī, kur viņas vecākā māsa Aldona toreiz bijusi grāmatvede. Bēgļu gaitas noved Vācijā, no kurienes izceļo uz Angliju. Kādu laiku dzīvo Skotijā. Tālākais ceļš ved uz Kanadu, kur iepazīstas ar Imantu Jozuus, kādreizējā Latvijas konservatorijas rektora un Latvijas Nacionālās Operas direktora Paula Jozuus dēlu un salaulājas. Ģimenē viena meita - Rita. Dzīves biedrs miris 1994. gadā. Tekoši pārvaldījusi krievu, vācu un angļu valodas, daļēji - franču. Bijusi teicama dārzniece un liela puķu mīlētāja. Deviņdesmitajos gados kopā ar meitu Ritu vairākkārt viesojusies Latvijā un iegriezusies J. Vitola Mūzikas akadēmijā, kurā gandrīz līdz mūža beigām bibliotēkā strādājusi vecākā māsa Aldona, kas mirusi 101 gadu vecumā. Vecuma dienās Austru piemeklējusi Alzheimer slimība.

Austra Sonja Jozuus

Pēdējā gaitā 20. decembrī viņu no Les Jardins Urgel Bourgie bērņu nama, St. Lambertā izvadija vietējais luterāņu draudzes mācītājs uz St. Bruno kapiem, kur ģimenei ir sava kapu vieta.

Pēc viņas sēro meita Rita.

Aizmūža ceļos devusies
mana mīļā māte

AUSTRA SONJA JOZUUS
dzimusi Bergs

* 1916. 28. XII + 2002. 16. XII

Viņu piemin

meita Rita

Ļaundabīgas slimības pieveikts
mūžībā aizgājis

PĒTERIS RUDZĀTS

* 1916. g. 8. I * 2003. g. 3. I

Viņu mīlestībā un skumjās piemin

sieva Lilija, meita Kristīne ar
vīru Pauli Barnettu, mazbērni
Timothy un Jennifer un radi
Latvijā, draugi Kanadā un ASV

*Mums katram kāds stūrītis
ir paslēpts kluss, Kur skaistās
atmiņas guldītas dus.*

Vilis Plūdons

TIRGZINĪBAS FORUMS

Baltiešu tirgzinības forums, ko organizēja Montrealas Tirdzniecības kamera 2. decembrī, bija plašs pasākums. Tas deva ieskatu tirdzniecības attīstībā starp Kanadu un ikvienu no 3 Baltijas valstīm - Igauniju, Latviju un Lietuvu. Tā satura piepildīšanā bija iesaistītas visu Baltijas valstu vēstniecības Kanadā. Ar to gādību kanadiešu tirgzinībām bija pieejamas dažādas iespēju brošūras, kas visas bija krāšņi un moderni gatavotas un darinātas. Tās saistīja dalībnieku interesi, aizceļojot dalībnieku portfeļos. Visas aprišes tika tūlītēji tulkotas gan angļu, gan franču valodā atkarībā no tā, kādā runāja attiecīgais lektors. Tā ikviens šī foruma dalībnieks varēja sekot visiem sniegumiem bez sevišķām grūtībām. Katras vēstniecības sniegumam bija kodokopa projekcijas un to kopijas. Dalībniekos bija 48 dažādu uzņēmumu pārstāvji (27 no Kvebekas, 19 - Ontario un pa vienam no Jaunskotijas un Britu Kolumbijas provincēm; 9 federālās un Kvebekas provinces darbinieki, 8 Baltijas vēstniecību pārstāvji un 5 citi dalībnieki; pavisam kopā - 70. Uzņēmumu pārstāvju vidū bija 2 latvieši: Roberts

Kalniņš, Sudexen International Business attīstības direktors, kam ir plaša pieredze Āzijā; un Roberts Dambergs, Ventas firmas prezidents, kas it sevišķi ērti jutās kanadiešu vidū. Pārstāvēta bija LNAK - D. Demandts un R. Klaiše.

Foruma pirmajā daļā ievadvārdus un savus ieskatus vēstīja vairāki valsts ierēdņi: M. Charland, Internacionālā Tirdzniecības centra direktors un M. Moszenska, Baltijas un Centrāl- un Austrumeiropas direktise Kanadas ārlietu ministrijā; ES paplašināšanos apskatīja M. Page, bet Kanadas eksporta attīstību - L. Cutler; P. David pakavējās pie Kanadas celtniecības (tās darbinieki trenējuši latviešus ēku un namu celšanā), J. Cogne - pie Kanadas zemkopības un pārtikas ražošanas (kanadiešiem esot jāuzlabojot eksporta iespējas, vislabākais kontakts esot lietuviešiem, kas saglabājuši Krievijas tirgu), kamēr Keoylian iztirzāja biotehnoloģijas jautājumus, kuŗā esot sevišķi liela konkurence. Biotehnika 2005. gadā būšot 46 biljonu dolāru industrija. Še Kanada varot Baltijai sevišķi daudz palīdzēt dažādo drošības sistēmu iekārtošanā.

Vispārēju pārskatu par tirdzniecību Igaunijā deva Igaunijas vēstniecības lietvedis Sulev Roostar. Viņš īpaši uzsvēra, ka Igaunija esot pilnīga brīvās tirdzniecības zeme un ka tajā neesot nekādu ierobežojumu. Atklāti piedāvāja interesentiem Tallinas koncertzāli ar 4000 sēdvietām, kas esot pārdošanā. Igaunijā neesot valsts parādu.

Pārskatu par Latviju sniedza vēstniecības lietvedis Klāvs Sniedze, atzīmēdams, ka 2001. gadā tieši Latvijā bijis viens no lielākiem nacionālā kopprodukta pieaugumiem Eiropā - 7,6% un ka transita darījumi no tā sastādot 15,4%! Ja tirdzniecībā ar Eiropu esot negatīva bilance, tad ar Kanadu tas esot otrādi. Viņa priekšnesums bija lietišķs un skaidrs. Daudzi kanadieši nemitīgi izdarīja piezīmes. Latvijai ir valsts parādi.

Lietuvas vēstniece Sigute Jakštonyte, kas Kanadā pavadījusi tikai 6 nedēļas, bija ieskatos, ka Kanada vēl vispār pārāk maz zinot par Lietuvu. Lietuva visvairāk varot piedāvāt elektroniskajā laukā, tekstilijās, kokmateriālos, pārtikā un turismā.

Visvairāk reklāmu brošūru bija Latvijai. Sevišķi interesanta bija Rīgas Biržas brošūra, kuŗā atrodami plaši Latvijas lielfirmu saimnieciskie pārskati. Ja nu kāds vēlas te riskēt savu kapitalu, tas ir iespējams, jo minētas ir visas pēdējā laika cenu svārstības utt. Tāpat Latvijas būvnieku asociācijas, pēc kuŗas uzzinām, ka Latvijā šobrīd aktīvas ir 210 būvfirmas, kuŗās nodarbināti 15077 strādnieki un 1528 profesionāļi. Uzzinām, ka Būvnieku svētkos 2001. g. sabraukuši 1600 dalībnieki no 73 uzņēmumiem. Asociācijas prezidents Viktors Puriņš, Trīszvaigžņu ordeņa kavalieris, bija mērojis tālo ceļu uz Kanadu un aktīvi iesaistījās privātās sarunās ar kanadiešiem pārtraukuma un pusdienu laikā.

Visās tautsaimniecības nozaŗu darbības brošūrās īpaši pasvītrots tas, ka Baltijas valstis ir labi un moderni dzīves apstākļi, pieejama kultūra un atpūta. Sadarbībā arvien iesaistīti zinīgu un gudri cilvēki. To arī atzīmēja Kanadas valsts ierēdņi.

John Hurley, kas tika iepazīstināts kā Kanadas "vēstnieks", kas spējot pārliecināt jebkuŗu neticīgo Tomu uz sākt pasākumus Baltijā, nožēloja faktu, ka Kanada brīvības atjaunošanas gados esot Baltijā ieguldījusi tikai 100 milj. dolāru. Baltijas valstis esot līdzīgas Kanadai un tādēļ esot pelnījušas vismaz 10 reizes vairāk. Viņš aizrādīja, ka ieguldījumu paaugstināšana būšot iespējama tikai vēl vienu gadu, jo pēc ieiešanas ES Baltijai apkārt būšot tās valnis ar savu nodrošinājumu sistēmu ieguldījumu laukā. Viņš mudināja nekavēties, jo caur CIDA (Canadian International Development Agency) iespējama 50% legālo izde-

vumu atmaksa, no maksimālās 100 mij. summas. Jāpiezīmē, ka LNAK paspārnē Latvija ieguva atbalstu vairākiem projektiem, kā Tulkošanas centram, Rīgas biznesa centra izveidošanai utt., bet tie visas pasaules izmēros ir bijuši pavisam niecīgi.

Netrūka jautājumu. Pāris nozīmīgākie: vizas un augstie nodokļi industrijas produktu paraugiem Latvijā (Lietuvā vizas vairs nav vajadzīgas!). Atbilde - jautājumi tiekot kārtoti un, cerams, tikšot atrisināti tuvākā nākotnē. Vispārējs padoms ikvienam foruma dalībniekam: ja jums ir kādas neskaidrības un iebildumi, nekavējoties stājaties saskarsmē ar attiecīgo vēstniecību! Tika solīta iespējami ātra situācijas noskaidrošana. Tas vairumu apmierināja.

Pie uzskodu našķiem sarunas bija dzīvas un tika izveidoti dažādi kontakti. Jācer, ka līdzīgi forumi notiks arī turpmāk un citā Kanadas malās un ka šajā apgūtās atziņas tiks izmantotas turpmākajā Baltijas valstu tēla spodrināšanā saimnieciskajā laukā, par ko mēs, ārzemēs, dažkārt neesam pārāk droši. Tomēr jāatzīst, ka profesionālais faktu sniegums, kas, protams, jāuzņem piesardzīgi, bija tikpat ietekmīgs kā jeb kuŗā šejienes tautsaimniecības jomā. Tikai parastajam valsts iedzīvotājam tas parasti paiet secen, arī mums. Igaunija, Latvija un Lietuva ir valstis ar savām ekonomijām, kas pirmajos brīvības atjaunošanas gados ir atīstījušās tīri vai astronomiski. Kā teica Būvniecības prezidents Puriņš - būs arī viens otrs bankrots, bet visumā mūsu ceļš ir nodrošināts, ja maksāsim nodokļus un nopietni strādāsim. □

M. Štauers

DEVIŅDESMITGADNIEKS

Roberts Zuika

2003. gada 20. janvārī sava vārdā nosauktā koŗa dibinātājs, diriģents un dziesmu svētku virsdiriģents Roberts Zuika svin savu 90. dzimšanas dienu Kalamazū. Vēlam LATVJU MŪZIKA redaktoram un izdevējam, uzticīgajam mūzikas kalpam nepagurt un daudz baltu dieniņu turpmākajos dzīves gados.

- I. Ozoliņa grafika.

SKOLAS UN DRAUDZES ZIEMSVĒTKI
MONTREALĀ

Gadskārtējais, kopīgi rīkotais Latviešu skolas un ev. lut. Trīsvienības draudzes Ziemsvētku eglītes sarīkojums notika 14. decembra pēcpusdienā Latviešu sabiedriskā centra Lielajā sarīkojumā zālē, piedaloties skolas audzēkņiem, bērnu vecākiem un draudzes locekļiem.

Sarīkojumu atklāja draudzes mācītājs prāv. Māris Ķirsons. To ievadīja skolas pārzine Kristīne Ortmane ar svēto rakstu lasījumu no Lūkas evaņģēlija par lielo Ziemsvētku brīnumu, kad zālē lēniem soļiem ienāca ganu drēbēs tērptie lielā brīža liecinieki ar eņģeļiem un trim Austrumu gudrajiem. Lasījumu par Kristus piedzimšanu turpināja skolotāja Katrīna Kraule, uz skatuves uzņākot Jāzepam, Jēzus mātei ar jaunpiedzimušo bērniņu, Jānis Mateus, skandinot ģitāri, klusi dūdināja Klusa nakts, svēta nakts. Svētbrīdi vadīja prāv. M. Ķirsons.

Sekoja Noras Valteres luga no Jāņa Širmaņa pasakas "Jāniša Vecā gada vakars" Montrealas latviešu skolas skolnieku uzvedumā. Dejas tam bija sagatavojusi Maira Kaniņa, bet dziesmas Andrejs Vitols un Jānis Mateus.

Lugas galvenie līdzdalībnieki bija Jānis Šarbono (Charbonneau) - Jānītis, Ināra Klaiše - Māte, Zaļais Zimulis - Māra Vitola, Zilais zimulis - Aija Šarbono, sarkanais zimulis - Aija Thompson, pelēkais zimulis - Kaiva Mateus, burtņica - Mārtiņš Mateus, grāmata - Vilis Klaiše, slota - Lea Meklīna (Leah MacLean), lauskis - Inga Vitola, spalvas kāts - Viktorija Karpenko, un pieci zimuliši - Emīlija Meklīna, Marika Hūna, Vincents Hūns, Pēteris Hūns un Larisa Thompson.

Sniegu un ledus lāses no drēbēm kratīdams, aizsiesies no tālā cēļa ar dāvanu maisu plecos ieradās Ziemsvētku vecītis (Gints Hūns) un apdāvināja savus Ziemsvētku bērnus.

Visiem eglītes ciemiņiem pateicās skolas pārzine Kristīne Ortmane, novēlot gaišus un svētītus svētkus. Skolotāji ar bērnu vecākiem un draudzes locekļiem bija gadājuši par bagātīgu azaida galdu ar maizītēm un cepumiem. Svētku sarīkojumā piedalījās ap 70 visu vecumu pārstāvju. □

Skrastiņu Indulis

*****

PENSIONĀRI ZIEMSVĒTKU SAJETĀ

Sirmās, bet vēl arvien dzīvās un darbigās Montrealas latviešu pensionāru saimes Ziemsvētku saiets notika 19. decembra pēcpusdienā Latviešu sabiedriskā centra sarīkojumā telpās, Lašīnā, pulcinot ap 60 kustēties spējīgo, lai apdāvinātu citus un dāvanas saņemtu arī paši.

Sarīkojumu atklāja valdes priekšsēdis V. Paegle ar dzeju un Ziemsvētku lasījumiem. Eleonora Krūmāja lasīja dzejnieka Leonida Breikša dzejas un Jāņa Jaunsudrabiņa Ziemsvētku stāstu par svētku svinēšanu pirms gadiem 80. Svētbrīdi mācītāja vietā vadīja V. Paegle. Sekoja 3 Ziemsvētku dziesmu skandināšana Jūlija Metuma klavieru pavadījumā un agrākā Latviešu frontes teātra dalībnieka Eižena Reveliņa stāstījums par seniem Ziemsvētkiem Rūjienā. Tam bija piemētināts stāsts par pirmā cigāra izmēģināšanu.

Biedrzine Ilga Strautiņa decembrī dzimušajiem pasniedza apsveikumu kartiņas: apaļās jubilejas bija Mērijai Vernerai (70), Emīlijai Varslavānei (95), Konstantīnam Čakam (75), Līnai Greizei (70) un Elmāram Bārdiņam, Albertam Caunem un Marijai Tūterei. Sekoja "Daudz balto dieniņu" un vīna glāžu saskandēšana

Pašapdāvināšanos vadīja V. Paegle ar Ilgu Strautiņu un Eiženu Reveliņu. Ieradās ilgi meklētais Ziemsvētku vecītis (Eižens Reveliņš). Lidz pēdējam brīdim saieta dalībnieku vidū tādu nevarēja atrast, jo neviens nevēlējās kārt kaklā smago dāvanu maisu un izdalīt pensionāru apvienības valdes dāvanas (pudeli dzirkstoša vīna). Tās saņēma saimnieces Aina Paegle, Biruta Kalace, Andra Lazdiņa, Hedija Ozoliņa, V. Paegle un citi darbigākie pensionāru saimes un valdes locekļi, kas visvairāk izpalīdzējuši 2002. gadā.

Bagātīgu svētku cienastu ar cūkas cepeti, kartupeļiem ar dillēm, skābiem kāpostiem, sēņu mērci un salātiem bija sagatavojušas saimnieces - A. Paegle, B. Kalace, A. Lazdiņa un H. Ozoliņa. Tās saņēma sārtas rozes no priekšnieka rokas. Neatrūka cepumu un saldo maiziņu. Par atspirdzinājumu galdu rūpējās G. Strautiņš un E. Skujiņš. □

Skrastiņu Indulis

*****

ZIEDOJUMI DZIMTENEI SVĒTKU SAIŅU VIETĀ

Līdzīgi pēdējiem aizvadītajiem gadiem, kad atsaucība Ziemsvētku saiņu sūtīšanai uz mūsu, vēl arvien trūcumā un nabadzībā esošo dzimteni jūtami samazinājušies, nodaļas valde ar savu labvēļu atsaucību, arī no savas kases, saiņu vietā atbalsta vecos kaņavīrus, slimos, skolas un daudz bērnu ģimenes ar naudas sūtījumiem. Vēl arvien DV Montrealas nodaļai pienāk palīdzības lūgumi no dzimtenes. Sekojot DV organizācijas dibinātāju sapnī, kas dzima Zēdelghemā pirms 57 gadiem, sekojam tam gadu no gada palīdzot tiem, kam dienu no dienas pilns stāv sāpju un asaru trauks. Vēl arvien dziļi atmiņā palikusi dzīves nesaprotamā ironija un pārspīlētās cerības, ka tie, kas paši bija badā, aukstumā, novājināti un izkāmējuši aiz dzeloņstieplēm, dibināja palīdzības organizāciju, lai palīdzētu citiem, ne sev, bet saviem ciņu biedriem, atraitnēm un bāreņiem.

2002. gada saiņu akcijas ziedotāji: \$ 10.- anonims, Spidola Zariņš; \$ 20.- Ilga Dekmeiers, Ruta Gabrušs, Linda Karlsons, Emīlija Morris, G. Smilga; \$ 25.- Valentīna Leikučs, E. Lipomanis, J. un G. Lukstiņi, O. Rozentāls; \$ 30.- A. Zariņš, P. Zujevs; \$ 35.- O. Kreišmanis; \$ 40.- V. Golde; \$ 50.- E. Bārdiņš, A. Caune, J. Graudiņš, J. Greizis, J. un A. Ierasti, V. Klētnieks, J. Metums, V. Ozols, Anta Paabo, F. Porietis, G. un I. Strautiņi, Velta Tomsons, H. Zvīgulis; \$ 75.- E. Platups; \$ 100.- A. Apinis, Antoņina Bremze, Jadviga Gasparoviča, A. un V. Paegles, A. Panga, E. Reveliņš, R. Viņiņš; \$ 120.- Alma Gūtmanis; \$ 150.- J. Odiņš, J. Paliņš, A. Reiss; \$ 200 Rasma Stelpe-Kirsteins, Ausma Valters; \$ 500.- Elza Āboliņš, K. un V. Dekšņi; \$ 550.- K. Čaks un J. Skrastiņš. Kopā no 46 ziedotājiem saņemts \$ 4850.-

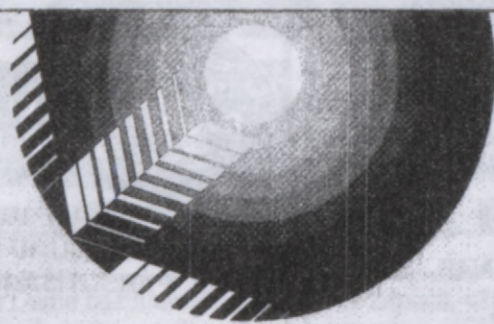
DV Montrealas nodaļas valde izsaka sirsnīgu pateicību visiem atsaucīgiem mūsu darba atbalstītājiem un labvēļiem, kas ar savu artavu ļaus iedegties mazliet gaišākai, baltās svētku sveces liesmiņai dzimtenes zaļo egļu pirkstos. Arī devēji vēlas izjust siltumu, labestību un gandarījumu saltās ziemas klusākajās svētnaktīs stundās, lai miers un svētlaimība atrastu vietu mūsu sirdīs.

Pateicamies Jums visiem!

DV Montrealas nodaļas valde

*****

* Latviešu sabiedriskā centra palaunadža pārrunas sāk pulcināt arvien vairāk dalībnieku. 3. janvāri tajā jau piedalījās 16. Pārrunu degpunktā šoreiz bija Jāņa Paliņa maģistra diplomdarba teze par latviešu mitoloģiskām dainām, kuņu vecumu autors lēda pat lid 3000 gadiem pirms Kristus. To skaits esot ap 2000. Tās esot daudz nozīmīgākas par parastajām tautas dziesmām/dainām. Dodot retu iespēju ieskatīties latviešu dzīves ziņas filozofijā. Viņa stāstījums izraisīja daudz jautājumu un dzīvas pārrunas, kuņās piedalījās gandrīz visi pēcpusdienas dalībnieki. To vidū bija jautājums, kur gan šādu pētījuma materiālu varētu izmantot. Izkristalizējās atziņa, ka tas esot nozīmi-

Winter
Light

Hiver en
lumières

In Widening Circles - Imant Raminsh
Winter Sun - John Burge
Veni Creator - Patrick Wedd

Chœur Saint-Laurent St. Lawrence Choir

Iwan Edwards, chef

Répercussion, percussion

Erik Reinart, orgue

Jennifer Swartz, harpe

Champlain Brass

Dimanche 16 février 2003, 16h00

Salle de concert Oscar Peterson
Université Concordia, Campus Loyola
7141, rue Sherbrooke Ouest, Montréal

Adultes: 20 \$ - Aînés: 15 \$ - Étudiants: 10 \$

Iwan Edwards, chef

BILLETTS DISPONIBLES CHEZ

(514) 790-1245

Conseil des arts
et des lettres

Québec

93.5
cbc radioTwo

WWW.CHOEUR.QC.CA

gi, t. s., "sakņu" un cilvēciņas meklēšanā, ar ko būtu jānodarbojas katram, lai piepildītu savu sūtību pasaulē. Pārrunāja 2001. gada Kanadas tautas skaitīšanas rezultātus Kvebekā. Pēc tiem latviski runājošie provincē ir 490, bet Montrealā - 455 (pēc MLB Ziņotāja kartotēkas - 460).

2002. gada mūsu sabiedrībā miruši 20 tās locekļi (4% no kopskaita). Dzimis 1. Šis ziņas neiepriecina. Zaudējumu izjūtušas visas mūsu sabiedriskās vienības.

Par bagātīgu maltīti bija parūpējies centra saimnieks Laimons Bisenieks. Pārrunās nemanot aizritēja 3 stundas.

Nākamā palaunadža sanāksme notiks 7. februārī, plkst. 12:00, Latviešu centra Kamina zālē

Piezīme: J. Paliēpa teze lasāma šī MLB Ziņotāja numura sākuma slejās. Red.

PIRMATSKAŅOJUMS MONTREALĀ

Paša pēdējā brīdī, pirms pēdējo lappušu iespiešanas, esam saņēmuši augstāk iespiesto paziņojumu par ļoti nozīmīgu koncertu, kas notiks svētdien, 16. februārī, plkst. 16:00, Oscar Peterson zālē, Konkordijas universitātē. Tajā pirmatskaņojumā varēsīm klausīties Imanta Ramiņa *In Widening Circles* skaņdarbu ar Rilkes vārdiem Saint-Laurent/St. Lawrence Choir, kas darbu pasūtīnājis, koŗa izpildījumā. Montrealā tajā laikā viesosies arī pats komponists. Ieejas kartes \$ 20, pensionāriem - \$ 15, studentiem - \$ 10. Tās pasūtīnāmas, zvanot 514-790-1245.

Līdzīgs pirmatskaņojums Montrealā ar minēto kori notika pirms vairākiem gadiem Vestmontas baznīcā.

Izmantosim izdevību! Atzīmējiet datumu kalendārā!

MONTREALAS LATVIEŠU BIEDRĪBA

rīko

sestdien, 25. janvārī, plkst. 17:00,

Latviešu centra Kamīna zālē,

3955 Provosta ielā, Lašīnā

MLB 55 GADU PASTĀVĒŠANAS

SARĪKOJUMU

līdzatnestu groziņu bufetes veidā.

Programmā: runa - Latvijas Republikas vēstnieks

Kanadā Atis Sjanīts

Atskats uz paveikto

Skats nākotnē

Pārrunas un dziesmas

Azaid

Gaidām ikvienu MLB biedru, darbinieku un darba atbalstītāju, interesentu!

IEEJA: pret labprātīgiem ziedojumiem.

Uz redzēšanos MLB gada svētkos 25. janvārī!

Piezvaniet, ja nāksit:

Anitai, 697-6624

Robertam, 422-0562 vai

Mārtiņam, 457-9832!

lai varam lēst iespējamo apmeklētāju skaitu!

Jūs laipni ielūdz

MLB valde

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBAS PAKALPOJUMU LIKMES PAR TIEŠU NAUDAS PĀRSŪTĪŠANU UZ UNIBANKU LATVIJĀ:

ASV/KANADAS

\$100 - 500

\$501 - 10,000

\$10,001+

ASV/KANADAS

\$8.00/ 10.00

\$16.00/ 20.00

\$40.00/ 50.00

Pārsūtījumā adresētā persona var naudu saņemt Unibankas filiālēs visos Latvijas rajonos. Sūtītājam pašam ir jāpaziņo saņēmējam par naudas izsūtīšanu.

Informācija - lūdzu zvaniem (416) 922-2555, jeb rakstiet Latvian Credit Union, 491 College Street, Toronto, ON M6G 1A5
Kreditsabiedrības birojs slēgts pirmdienās

TEV

Vai Tu zini, kas notiek ar mani,

Kad es redzu Tevi?

Dienā iemirdzās zvaigznes

Un debesis noskūpstā zemi.

Vai Tu zini, kas notiek ar mani,

Kad dzirdu Tavu balsi? -

Tiltam, uz kuŗa es stāvu,

Sāk šūpoties balsti.

Vai Tu zini, kas notiek ar mani,

Kad Tu paskaties mani lieģi? -

Sirdi sāk skanēt sudraba zvani

Un dvēselē uzplaukst balti ziedi.

Vai Tu zini, kas notiek ar mani,

Kad Tu mani glāstot mīli? -

Nolist zvaigzņu lietus -

Un es kļūstu karaliene mūsu mīlas pili.

Vai Tu zini, kas notiek ar mani,

Kad Tu aizej uz mājām savām? -

Apstājas visi pasaules pulksteņi,

Un es palieku vienmēr gūstekne Tava.

Es mīlu Tevi!

Luīze Zuika

***

Var jau būt

mana dvēsele mokās

joprojām cerot

rītdiena

un arī

tavas rokas

mani, kā senāk, neizkļiedz

Sapņi, kā pievērti vārti

Ar zvana pogu

karājas gaisā

Cerību mākonis, izgaisot meklē

stūri, kur atspiesties

kad tik daudz debesis izlidots, asarās izmirkstot,

noguris kautrīgi pastiepu roku -

zvana pogu tam neaizsniegt

manas sirds aplēstais spogulis

greizus attēlus rāda

biju (pārdroši) domājusi

cerībai atrastas mājas.

Patricija Dubova

Montrealas Baltiešu Mākslas padomes valde savā

Ziemsvētku eglītes salidojumā:

1. r. no kreisās Dz. Paleja, sekretāre, Oskars Vindedzis,

prezidents, Alvyra Pavilaitiene, lietuviešu pārstāve, 2. r.

no kreisās Sergejs Kozlovskis, kasieris, Luīze Zuika,

latviešu pārstāve, Romas Verbyla, valdes priekšsēdis,

Hille Viires, igauņu pārstāve

Foto: S. Kozlovskis

*****

Atceraties latviešu skolu Draudzīgā aicinājumā!

RĪGA 2003

Kravis Travel Services Ltd.

Gatavojoties uz

XXIII Vispārējiem Latviešu Dziesmu Svētkiem

No 2003. gada 26. jūnija līdz 7. jūlijam

**Piesakaties tagad
Iespēja ietaupīt un nodrošināt vietu**

**Goliger's
TravelPlus.**

Jānis Kravis
Tel: (416) 322-7414, 1-800-268-7442
191 Eglinton Ave. E., Suite 308, Toronto Ont. M4P 1K1
Fax: (416) 322-7315, E-mail: jktravel@on.aibn.com

COLLINS CLARKE
MACGILLIVRAY
WHITE

Funeral Directors

• 5610 Sherbrooke St. W.,
Montreal — Business Office
514 - 483-1870

FLOWERS
by
Caryanna

MLB ZIŅOTĀJS / ISSN 0227-2433

FAKSA NUMURS 514-457-3496

IZDEVĒJA: Montrealas Latviešu Biedrība, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832
REDAKTORS: Mārtiņš Štauvers, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832, fakss 514-457-3496
ADMINISTRĀTORE: Anita Poriete-Bedard, 113 Highgate Avenue, Pointe Claire, Quebec, Canada H9R 2X5
EKSPEDĪCIJA: Velta Ozols. **DARBINIEKI:** Elmārs Bārdiņš, Konstantīns Čaks, Ausma Hūns, Valdis Ozols, Aina Paegle, Voldemārs Paegle un citi.

MLB ZIŅOTĀJA ABONEMENTA MAKSA: \$ 35.00 gadā, MLB biedriem, pensionāriem un kaŗa invalīdiem - \$ 30.00 gadā, gaisa pasta piemaksa uz ASV - \$ 6.00, uz citiem kontinentiem \$ 20.00 gadā; atsevišķas burtnīcas maksa - pret \$ 3.00 ziedojumu. **PAZIŅOJUMU LAPPUŠU SLEJU MAKSAS:** mazākais paziņojums \$ 20.00, 1/4 lpp. - \$ 30.00, 1/3 lpp. - \$ 35.00, 1/2 lpp. - \$ 40.00 pilna lpp. - \$ 65.00; paziņojumu sagatavošanas izdevumi - \$ 20.00; Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda.

MLB ZIŅOTĀJS iznāk ik mēneša sākumā. Vasaras mēnešos vai neparedzētos gadījumos iespējams dubultnumurs. Materiāli tekošajam numuram iesūtāmi vai nododami redakcijā līdz ik mēneša 15. datumam. Par izdevumā publicēto rakstu saturu atbild to autori. Redakcija var rakstus isināt. Raksti un vispārējas ziņas nepauž ne MLB valdes, nedz redakcijas, nedz tās darbinieku ieskatu iztirzātos jautājumos. Rakstu autoriem jāuzdod vārds un uzvārds, pilna adrese, telefona numurs un jāparakstās. Redakcija iesūtītos materiālus neuzglabā un nesūta atpakaļ. Anonīmus rakstus neievēro.

*****
MONTREAL LATVIAN SOCIETY JANUARY 2003 JANVIER MONTHLY BULLETIN MLB ZIŅOTĀJS
ASSOCIATION LETTONE DE MONTREAL BULLETIN MENSUEL MLB ZIŅOTĀJS
*****
Envoyé par la Association Lettone de Montréal; Sent by Montreal Latvian Society, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Qué., Canada H9X 2R2, ☎514-457-9832